

SỞ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH
THƯ VIỆN TỈNH BẮC NINH

KỶ NIỆM 105 NĂM CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ (1917 - 2022)

THƯ MỤC CHUYÊN ĐỀ

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ:

ẢNH SÁNG CỦA TỰ DO VÀ CHIẾN THẮNG

BẮC NINH, THÁNG 10 NĂM 2022

MỤC LỤC

	Trang
LỜI GIỚI THIỆU.....	2
PHẦN 1: INFOGRAPHICS VỀ CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ	3
PHẦN 2: CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ: ÁNH SÁNG CỦA TỰ DO VÀ CHIẾN THẮNG	7
PHẦN 3: THƯ MỤC SÁCH VỀ CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ	50

ĐĂNG TẢI TẠI WEBSITE:
thuvientinh.bacninh.gov.vn.

Chịu trách nhiệm nội dung:
GIÁM ĐỐC
Nguyễn Thị Luyện

BIÊN SOẠN VÀ PHÁT HÀNH TẠI:
Thư viện tỉnh Bắc Ninh
Số 1, đường Lý Thái Tổ, phường Suối Hoa, TP.
Bắc Ninh.

Email: thuvientinhbn@gmail.com
ĐT: 0222.3822588 - 3875966

LỜI GIỚI THIỆU

Ngày 7-11-1917 đã nổ ra cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười Nga, một sự kiện lịch sử làm rung chuyển thế giới, đánh dấu bước ngoặt vĩ đại trong tiến trình phát triển của lịch sử loài người.

105 năm qua, kể từ khi Cách mạng Tháng Mười Nga thành công, tình hình thế giới, khu vực, trong nước có nhiều biến chuyển, song những vấn đề ý nghĩa lịch sử và giá trị thời đại to lớn của Cách mạng Tháng Mười Nga về con đường, mục tiêu cách mạng; xây dựng, tổ chức, đoàn kết các lực lượng cách mạng, liên minh giai cấp, xây dựng nhà nước kiểu mới, xây dựng lực lượng vũ trang, quyền tự quyết dân tộc, bảo vệ chính quyền cách mạng, về vai trò lãnh đạo của Đảng... vẫn giữ nguyên tính thời sự. Điều này, càng khẳng định giá trị trường tồn của Chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, được chứng minh qua những thắng lợi và thành tựu to lớn trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hơn 9 thập kỷ qua.

Hướng tới kỷ niệm 105 năm Cách mạng Tháng Mười Nga (1917-2022), Thư viện tỉnh Bắc Ninh biên soạn thư mục chuyên đề với chủ đề ***“Cách mạng Tháng Mười Nga - Ánh sáng của tự do và chiến thắng”***, gồm tập hợp các bài viết, bài nghiên cứu phân tích, luận giải Cách mạng Tháng Mười Nga mở con đường phát triển cho các dân tộc thuộc địa trên thế giới; mở ra thời đại quá độ từ CNTB lên CNXH và hình thành hệ thống XHCN trên thế giới. Cách mạng Tháng Mười Nga đã để lại nhiều kinh nghiệm có ý nghĩa cả về lý luận và thực tiễn cho cách mạng Việt Nam về con đường, lý tưởng mục tiêu, bảo vệ độc lập, tự do, mang lại hạnh phúc cho nhân dân, đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân, đế quốc và đi lên CNXH, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN trong tình hình mới. Thư mục chuyên đề ***“Cách mạng Tháng Mười Nga - Ánh sáng của tự do và chiến thắng”*** gồm 03 phần:

Phần 1: Infographics về Cách mạng Tháng Mười Nga

Phần 2: Cách mạng Tháng Mười Nga - Ánh sáng của tự do và chiến thắng

Phần 3: Thư mục sách về Cách mạng Tháng Mười Nga

Nguồn thông tin trong Thư mục được lấy từ sách, báo và tạp chí hiện có trong Thư viện tỉnh và các trang thông tin điện tử chính thống của Đảng và Nhà nước.

Trong quá trình biên soạn Thư mục không tránh khỏi thiếu sót. Kính mong Quý bạn đọc lượng thứ.

THƯ VIỆN TỈNH BẮC NINH

PHẦN 1

INFOGRAPHICS VỀ CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA

OCTOBER 1917

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA

Khu vực do Lực lượng Trung tâm chiếm sau hòa ước Brest-Litovsk

Biên giới sau hiệp định đình chiến (12/1917)

Biên giới sau hòa ước

Phản Lan, Estonia, Latvia, Litva, Petrograd, Moskva, Belarus, Ba Lan, Đức, Pháp, Áo-Hungary, Ukraine, Romania, Serbia, Bulgaria, Đế quốc Ottoman

Tháng 7/1914
Sa hoàng Nicholas II tuyên bố chiến tranh với Đức

Ngày 23-26/2/1917
Nổi loạn và đình công đòi bánh mì, chủ yếu là phụ nữ, ở Petrograd. Sự thân thiện ban đầu giữa binh lính và người biểu tình đã biến thành đối đầu bạo lực

Ngày 2/3/1917
Sa hoàng thoái vị sau khi đề cử một chính phủ lâm thời mà những người Xôviết phản đối

Ngày 4/4/1917
Lenin trở về nước và yêu cầu "tắt cả chính quyền về tay Xôviết"

Ngày 16-18/7/1917
Biểu tình của công nhân dẫn đến vụ đàn áp những người Bolshevik. Lenin sang Phần Lan. Âm mưu quay trở về Petrograd vào 10/10

Ngày 25-30/8/1917
Âm mưu đảo chính quân sự bị đảng Bolsheviks đập tan

Ngày 25-26/10/1917
Đảng Bolshevik nổi dậy giành chính quyền. Các sắc lệnh hòa bình và ruộng đất, do Lenin soạn thảo, được thông qua

Tháng 12/1917
Thành lập Cheka, lực lượng an ninh mật Bolshevik chống những kẻ phản cách mạng

Tháng 1/1918
Trotsky thành lập Hồng quân, sau này thắng thế lực lượng Bạch Nga trong cuộc nội chiến (1918-1922). 10 triệu người đã thiệt mạng

Ngày 3/3/1918
Hòa ước Brest-Litovsk kết thúc Chiến tranh Thế giới lần thứ nhất với Nga. Moskva một lần nữa trở thành thủ đô

"Hòa bình, ruộng đất và bánh mì"

Vladimir Ilich Ulyanov, tức Lenin, 1870-1924

4/7/1917: Quân đội bắn vào đám đông tại Nevsky Prospekt ở Petrograd

Bolshevik (Boris Kustodiev, 1920)

Người biểu tình ở Petrograd khi diễn ra Cách mạng tháng Hai

Hồng quân điều hành ở Kharkov (1919), trong cuộc nội chiến chống lại lực lượng Bạch Nga

Các chiến sỹ Bolshevik vũ trang tấn công Cung điện Mùa Đông ở Petrograd

Thời gian tính đến 31/1/1918, tương đương lịch Byzantine. Lịch Gregorian bắt đầu được sử dụng vào ngày 14/2/1918

Ảnh: TASS/AFP

Nguồn: Lịch sử Cách mạng Nga (Trotsky), Cách mạng 1917 (Marc Ferro)

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ SỰ KIỆN LỊCH SỬ VĨ ĐẠI CỦA THẾ KỶ XX

Cách mạng Tháng Mười Nga mang đến cho Việt Nam sự thay đổi lớn

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga năm 1917 không chỉ đánh dấu bước ngoặt căn bản trong lịch sử nước Nga mà đã có những đóng góp không thể phủ nhận đối với nhân loại và Cách mạng Việt Nam.

Luận cương về vấn đề dân tộc và vấn đề thuộc địa của Lênin đã vạch ra **đường lối cơ bản cho phong trào cách mạng ở các nước thuộc địa và phụ thuộc; giải đáp về con đường giành độc lập dân tộc, tự do cho nhân dân các nước bị áp bức, trong đó có Việt Nam**

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ **“Cách mệnh Nga dạy cho chúng ta rằng muốn cách mệnh thành công thì phải dân chúng (công nông) làm gốc, phải có đảng vững bền...”**

Chủ tịch Hồ Chí Minh tìm ra chân lý về con đường giải phóng dân tộc Việt Nam, đó là **muốn cứu nước và giải phóng dân tộc không có con đường nào khác con đường cách mạng vô sản**

GIẢI PHÓNG DÂN TỘC THEO CON ĐƯỜNG CÁCH MẠNG VÔ SẢN

Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời tháng 9/1945 được tổ chức trên cơ sở **chọn lọc những yếu tố tích cực của mô hình tổ chức nhà nước Xô Viết và các nhà nước khác, có những sáng tạo phù hợp với điều kiện cụ thể của Việt Nam**

NHỮNG GIÁ TRỊ ĐƯỢC KIỂM ĐỊNH QUẢ THỰC TIỄN

Cần có sự lãnh đạo của đảng cách mạng chân chính của giai cấp công nhân toàn tâm, toàn ý phục vụ nhân dân. Chỉ có sự lãnh đạo của một đảng biết vận dụng một cách sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin mới có thể đưa cách mạng giải phóng dân tộc nước mình đến thắng lợi và cách mạng XHCN đến thành công

Liên minh công nông là sự bảo đảm chắc chắn nhất những thắng lợi của cách mạng

Dùng bạo lực cách mạng chống lại bạo lực phản cách mạng

Không ngừng tăng cường và củng cố nền chuyên chính vô sản để hoàn thành nhiệm vụ lịch sử của cách mạng

Tinh thần cách mạng triệt để, kiên quyết đấu tranh đến cùng vì độc lập dân tộc, vì CNXH

Kết hợp chặt chẽ lòng yêu nước với tinh thần quốc tế vô sản, vì cách mạng giải phóng dân tộc là một bộ phận khăng khít của của cách mạng vô sản

Nguồn: Ban Tuyên giáo Trung ương; TTXVN

<http://infographics.vn>

© **TTXVN**
Vietnam News Agency

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ

- 7.11.1917 - 7.11.2021 -

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VINH

Ý NGHĨA LỊCH SỬ VÀ THỜI ĐẠI

Cách mạng tháng Mười Nga là một trong những sự kiện vĩ đại nhất của thế kỷ XX, đánh dấu một mốc mới trong lịch sử phát triển của nhân loại.

- Nó đã xóa bỏ các giai cấp bóc lột, tư sản, địa chủ và chế độ người bóc lột người, đưa giai cấp vô sản bị áp bức, bóc lột nặng nề thành giai cấp đứng đầu và làm chủ xã hội; giải phóng nhân dân lao động, đưa người lao động từ thân phận nô lệ trở thành chủ nhân của đất nước; ra đời nhà nước xã hội chủ nghĩa - Nhà nước chuyên chính vô sản đầu tiên trong lịch sử loài người và làm cho chủ nghĩa xã hội từ lý luận trở thành hiện thực trong đời sống chính trị thế giới. Cách mạng tháng Mười Nga đã mở ra một bước ngoặt căn bản trong lịch sử loài người, từ thế giới tư bản chủ nghĩa sang thế giới xã hội chủ nghĩa, mở ra một thời đại mới - thời đại quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội trên phạm vi toàn thế giới.

Sưu tầm và biên tập: Đoàn Trường Đại học Vinh

PHẦN 2

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ

ÁNH SÁNG CỦA TỰ DO VÀ CHIẾN THẮNG

Liên hệ quảng cáo: 080.45271

Video | Thư viện ảnh | Tạp chí In | Đặt mua tạp chí

Từ khóa

Tuyên giáo
TẠP CHÍ CỦA BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG

HỌC TẬP VÀ LÀM THEO
TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH

THỜI SỰ NHỊP CẦU TUYÊN GIÁO THEO GƯƠNG BÁC BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG VĂN HÓA - XÃ HỘI KHOA GIÁO KINH TẾ THẾ GIỚI TƯ LIỆU

VẬN DỤNG BÀI HỌC CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ TRONG CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHỈNH ĐỐN ĐẢNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

ThS. HÀ THỊ BÍCH THỦY

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Bài học từ thành công của Cách mạng Tháng Mười Nga có ý nghĩa rất quan trọng đối với Việt Nam trong quá trình xây dựng và phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa nói chung và trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng nói riêng.

TẦM VỐC VĨ ĐẠI CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ

Ngày 7/11/1917, Cách mạng Tháng Mười Nga do V.I.Lênin và Đảng Bôn-sê-vích lãnh đạo đã giành thắng lợi, lập nên nhà nước xã hội chủ nghĩa đầu tiên trên thế giới. Từ chỗ chỉ là ước mơ cao đẹp của loài người, sau Cách mạng Tháng Mười Nga, chủ nghĩa xã hội (CNXH) đã trở thành hiện thực và có sức mạnh vô cùng to lớn, mở đường cho các

dân tộc bị áp bức vùng lên đấu tranh giành độc lập, tự do.

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga cùng với sự ra đời của nhà nước công nông đầu tiên trên thế giới được xem là sự kiện lịch sử vĩ đại nhất của thế kỷ XX; trở thành biểu tượng của niềm tin và sự cổ vũ mãnh liệt đối với phong trào cách mạng của các dân tộc bị áp bức trên toàn thế giới.

Cách mạng Tháng Mười Nga nở ra đã đáp ứng đầy đủ nhất những yêu cầu

cấp thiết của lịch sử là xóa bỏ chế độ tư bản chủ nghĩa để xây dựng một chế độ xã hội mới - chế độ xã hội cộng sản chủ nghĩa mà giai đoạn đầu là CNXH. Để có được thắng lợi vang dội đó, những người Bôn-sê-vích Nga dưới sự lãnh đạo của V.I.Lênin đã chuẩn bị về mọi mặt như chính trị, tư tưởng, tổ chức, quân sự... Dưới ánh sáng của *"Luận cương tháng Tư"* và sự chỉ đạo của V.I.Lênin, những người Bôn-sê-vích xác định nhiệm vụ cấp bách và quan trọng nhất cho toàn Đảng là phải lôi cuốn đông đảo giai cấp công nhân và nhân dân lao động về phía cách mạng; thành lập đội quân chính trị đông đảo đủ sức mạnh đánh bại lực lượng phản cách mạng; thành lập lực lượng vũ trang cách mạng làm chỗ dựa vững chắc cho cuộc đấu tranh chính trị và chủ động đối phó với sự thay đổi của tình hình.

Sau Cách mạng Tháng Mười, V.I.Lênin và Đảng Bôn-sê-vích Nga đã tập trung củng cố chính quyền Xô-viết, xây dựng chế độ xã hội mới, đem lại cuộc sống tốt đẹp cho quần chúng nhân dân. *"Sắc lệnh hòa bình"* và *"Sắc lệnh ruộng đất"* được ban hành ngay sau khi cách mạng thành công đáp ứng được ý nguyện của quần chúng nhân dân lao động Nga về một cuộc sống hòa bình, tự do và hạnh phúc. Sự thống nhất về mặt lợi ích của giai cấp vô sản với nhân dân lao động đã hình thành và phát triển một nguyên tắc đạo đức mới, đó là chủ nghĩa tập thể.

Trong hơn 70 năm xây dựng chủ nghĩa xã hội, Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa đã đạt được sự phát triển mạnh mẽ về tiềm lực kinh tế, xây dựng cơ sở vật chất của CNXH trên quy mô lớn với trình độ hiện đại, bảo đảm ngày càng tốt hơn đời sống vật chất và tinh thần của

nhân dân. Với sự lớn mạnh toàn diện, CNXH có ảnh hưởng sâu sắc trong đời sống chính trị thế giới, đóng vai trò quan trọng đối với sự sụp đổ hệ thống thuộc địa của chủ nghĩa đế quốc, mở ra kỷ nguyên mới, kỷ nguyên độc lập dân tộc và thời đại quá độ lên CNXH trên phạm vi toàn thế giới. Chính CNXH và cuộc đấu tranh rộng lớn, mạnh mẽ của nhân dân lao động đã là động lực to lớn buộc các thế lực thực dân, đế quốc phải thừa nhận quyền độc lập, tự do của các dân tộc thuộc địa; chính quyền các nước tư bản có những cải cách xã hội để cải thiện đời sống của người lao động... Từ sau Cách mạng Tháng Mười, Liên Xô đã giành được những thành tựu to lớn về nhiều mặt, nhất là đã huy động được lực lượng vật chất và tinh thần đánh thắng liên minh các thế lực đế quốc trong Chiến tranh thế giới thứ nhất, các thế lực phát xít tàn bạo trong Chiến tranh thế giới thứ hai, hình thành hệ thống các nước xã hội chủ nghĩa, góp phần quan trọng vào cuộc đấu tranh vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội.

Cách mạng Tháng Mười để lại nhiều bài học quý giá, trong đó quan trọng nhất là bài học về công tác xây dựng Đảng. Thực tế lịch sử cho thấy, V.I.Lênin và Đảng Bôn-sê-vích Nga đã chủ động chuẩn bị mọi mặt cho thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười. Trước sự biến động của tình hình cách mạng, cùng với việc đề ra chiến lược, sách lược cụ thể, Đảng Bôn-sê-vích Nga đã sáng suốt khi xác định rõ, cách mạng Nga phải chuyển từ cách mạng dân chủ tư sản sang cách mạng xã hội chủ nghĩa mà nhiệm vụ trọng tâm là lật đổ chính quyền lâm thời tư sản, bảo vệ các Xô viết đại diện. Đồng thời, công tác vận động,

tập hợp quần chúng cũng được những người Bôn-sê-vích Nga chú trọng gắn với việc đấu tranh vạch trần bộ mặt cải lương, phản động của giai cấp tư sản và chính quyền lâm thời tư sản. Với hàng loạt khẩu hiệu cách mạng, nhất là khẩu hiệu “Chính quyền về tay các Xô viết”, Đảng Bôn-sê-vích Nga đã thành công trong việc tập hợp và phát huy sức mạnh của các lực lượng cách mạng như công nhân, nông dân, các dân tộc bị áp bức cùng kiên quyết đấu tranh lật đổ chính quyền lâm thời tư sản.

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười đã chứng minh một chân lý: muốn cách mạng thành công phải có một chính đảng lãnh đạo. Đảng phải có cương lĩnh, đường lối đúng đắn; là ngọn cờ tập hợp sức mạnh toàn dân; là đội tiên phong của giai cấp công nhân và đáp ứng khát vọng, lợi ích của nhân dân và toàn dân tộc.

Từ sau Cách mạng Tháng Mười, V.I.Lênin đã nhiều lần nhấn mạnh, để xứng đáng với tư cách là một đảng cách mạng chân chính, các đảng cộng sản phải luôn đề phòng và kiên quyết đấu tranh ngăn chặn mọi biểu hiện tiêu cực trong nội bộ đảng như: suy thoái về tư tưởng chính trị, đặc quyền, đặc lợi, xa dân, quan liêu, tham nhũng, lãng phí, cơ hội chủ nghĩa; phải nghiêm túc thực hiện tự phê bình và phê bình; phải thường xuyên tự điều chỉnh sao cho phù hợp với tình hình thực tiễn. Đây là những chỉ dẫn hết sức quý báu của V.I.Lênin được rút ra từ thành công của Cách mạng Tháng Mười.

Về ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười đối với phong trào cách mạng trên thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng, ngay từ những năm 1920, Nguyễn Ái Quốc đã chỉ rõ: “Trong thế giới bây giờ

chỉ có cách mệnh Nga là đã thành công và thành công đến nơi, nghĩa là dân chúng được hưởng cái hạnh phúc tự do, bình đẳng thật không phải tự do, bình đẳng giả dối như đế quốc chủ nghĩa Pháp khoe khoang ở bên An Nam..”(1). Vì vậy, trong quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Nguyễn Ái Quốc đặc biệt coi trọng việc vận dụng sáng tạo những bài học kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Mười, nhất là bài học về công tác xây dựng Đảng. Người cho rằng: “Cách mệnh Nga dạy chúng ta rằng muốn cách mệnh thành công thì dân chúng (công nông) làm gốc, phải có đảng vững bền, phải bền gan, phải hy sinh, phải thống nhất”(2); chỉ rõ việc cần kíp trước hết mà cách mạng đòi hỏi là “phải có Đảng cách mệnh”, “Đảng có vững thì cách mạng mới thành công... Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt”, “Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là Chủ nghĩa Lênin”(3).

Dù đã hơn một thế kỷ trôi qua với muôn vàn biến động và những thay đổi liên quan đến “địa- chính trị” thế giới, nhưng không ai có thể phủ nhận được ý nghĩa to lớn của Cách mạng Tháng Mười Nga đối với phong trào cách mạng thế giới lúc bấy giờ. Đối với Việt Nam, Cách mạng Tháng Mười chính là ánh sáng soi đường cho nhân dân ta đi đến một cuộc cách mạng vĩ đại trong lịch sử dân tộc - cách mạng vô sản do giai cấp công nhân và nhân dân lao động khởi xướng để xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa. Cho đến nay, trải qua chặng đường hơn 90 năm, Đảng Cộng sản Việt Nam vẫn luôn kiên trì, kiên định con đường này và luôn quán triệt, vận dụng bài học thành công từ Cách mạng Tháng Mười

đối với công tác xây dựng, chinh đôn Đảng hiện nay.

Nước Nga ngày nay vẫn luôn trân trọng những giá trị của cuộc Cách mạng Tháng Mười vĩ đại

BÀI HỌC VỀ CÔNG TÁC XÂY DỰNG, CHINH ĐÔN ĐẢNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

Kế thừa những giá trị quý báu của Cách mạng Tháng Mười Nga về vai trò lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp cách mạng, từ khi thành lập đến nay, Đảng ta luôn coi trọng nhiệm vụ xây dựng Đảng. Trong sự nghiệp đổi mới, Đảng chủ trương lấy phát triển kinh tế làm nhiệm vụ trung tâm, xây dựng Đảng làm nhiệm vụ then chốt. Ngoài ra, Đảng luôn quán triệt sâu sắc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng và vận dụng sáng tạo vào điều kiện cụ thể của cách mạng Việt Nam, đề ra đường lối chiến lược, sách lược đúng đắn, lãnh đạo nhân dân ta đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác.

Từ thực tiễn Cách mạng Tháng Mười chứng minh rằng, bất cứ một chế độ nào đi ngược lại lợi ích chân chính của dân tộc, của nhân dân, cản trở tiến bộ xã hội tất yếu bị đào thải, thay thế bởi một chế độ xã hội khác tốt đẹp hơn. Ngoài ra, để một tổ chức Đảng có thể tập hợp được sức mạnh của quần chúng nhân dân, tất yếu phải vì những mục tiêu cao đẹp, nhân văn. Nếu khi tiến hành Cách mạng Tháng

Mười, Đảng Bôn-sê-vích Nga luôn nêu cao khẩu hiệu “Chính quyền về tay các Xô viết” thì ngay nay, Đảng Cộng sản Việt Nam khi lãnh đạo nhân dân ta tiến hành công cuộc đổi mới và phát triển đất nước luôn hướng đến mục tiêu: “Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”. Những mục tiêu cao đẹp đó chính là ngọn cờ tập hợp lực lượng để Đảng ta kế thừa những bài học quý giá của Đảng Bôn-sê-vích Nga trong việc phát huy sức mạnh của đông đảo quần chúng nhân dân tham gia cách mạng.

Nếu chủ nghĩa Mác - Lênin đã soi đường cho cách mạng Nga thành công từ năm 1917 thì chủ nghĩa Mác - Lênin cùng với tư tưởng Hồ Chí Minh đã dẫn đường cho cách mạng Việt Nam giành được những thắng lợi quan trọng và vĩ đại trong suốt hơn 90 năm qua. Đảng ta luôn tự hào mà khẳng định rằng: “Tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng với chủ nghĩa Mác - Lênin là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động của Đảng và cách mạng Việt Nam, là tài sản tinh thần vô cùng to lớn và quý giá của Đảng và dân tộc ta, mãi mãi soi đường cho sự nghiệp cách mạng của Đảng và nhân dân ta”(4).

Ngay sau Cách Mạng tháng Mười thành công, Đảng Bôn-sê-vích Nga đã đứng trước sự chống phá quyết liệt của các phe phái đối lập. Do đó, một vấn đề đặt ra liên quan đến sự tồn vong của Đảng là Đảng vừa phải bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, vừa phải đấu tranh chống những phe phái phi mácxít như chủ nghĩa Ma-khơ, chủ nghĩa dân túy, chủ nghĩa cơ hội... để bảo vệ nền tảng tư tưởng của mình. Tinh thần đó hiện đang được Đảng ta kế thừa một cách sâu sắc.

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam cũng luôn nhận thức rõ và xác định: một mặt cần phải bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; một mặt phải đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái của các thế lực phản động, cơ hội chính trị đang ra sức tấn công nhằm phủ nhận, xuyên tạc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Cùng với nhiều nội dung khác, việc ban hành Nghị quyết 35-NQ/TW, ngày 22/10/2018 về *“Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”* đã thể hiện rõ tinh thần quyết tâm, thái độ quyết liệt của Đảng Cộng sản Việt Nam trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Tinh thần và thái độ đó đã được kế thừa từ những bài học quý giá của cuộc cách mạng tháng Mười

Không chỉ kế thừa bài học xây dựng Đảng về tư tưởng, chính trị; thành công của Cách mạng Tháng Mười còn để lại bài học quý giá cho Đảng ta trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng về tổ chức, đạo đức và cán bộ. Hơn một thế kỷ trước - ngay từ sau thành công của Cách mạng Tháng Mười, V.I.Lênin đã nhận rõ một “căn bệnh tất yếu” của những người chiến thắng - đó là bệnh kiêu ngạo của người cộng sản. Trong bài viết *“Chính sách kinh tế mới và những nhiệm vụ của các ban giáo dục chính trị”* để báo cáo tại Đại hội II toàn Nga các ban giáo dục chính trị ngày 17/10/1921, V.I.Lênin đã vạch ra ba thứ kẻ thù chính - kẻ thù “nội xâm” mà những người cộng sản Nga phải kiên quyết đấu tranh tiêu diệt chúng. Một

trong ba thứ kẻ thù ấy - kẻ thù mà V.I.Lênin nói đến đầu tiên - chính là “tính kiêu ngạo cộng sản chủ nghĩa” khi “tưởng rằng chỉ bằng những pháp lệnh cộng sản là có thể giải quyết được tất cả mọi nhiệm vụ của mình”. V.I.Lênin cảnh báo rằng “Không có gì nguy hại và tai hại đối với chủ nghĩa cộng sản bằng thói lên mặt ta đây là cộng sản”(5). Theo V.I.Lênin, bệnh này tất yếu dẫn đến sự chủ quan, buông lỏng tổ chức, suy thoái đạo đức của cán bộ, đảng viên vì “nếu một người cộng sản cứ tưởng rằng ta biết tất cả rồi... thì chính cái tâm trạng ngự trị trong chúng ta đó làm cho chúng ta thất bại”(6).

Kế thừa bài học đó, trong thời gian qua, Đảng Cộng sản Việt Nam đã luôn đặc biệt coi trọng công tác xây dựng Đảng về tổ chức, đạo đức và cán bộ. Điều đó xuất phát từ “tình trạng tham nhũng, lãng phí vẫn còn nghiêm trọng với biểu hiện ngày càng tinh vi, phức tạp, gây bức xúc trong dư luận, ảnh hưởng đến niềm tin của nhân dân với Đảng và Nhà nước. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi; có mặt, có bộ phận còn diễn biến phức tạp hơn; một số rất ít cán bộ, đảng viên bị phân tử xấu lợi dụng, lôi kéo, kích động, xúi giục, mua chuộc đã có tư tưởng, việc làm chống đối Đảng và Nhà nước”(7); “Đã xuất hiện những việc làm và phát ngôn vô nguyên tắc, trái với Cương lĩnh, đường lối, Điều lệ Đảng ở một số cán bộ, đảng viên”(8). Đảng ta đã thừa nhận tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên là một trong những hạn chế rất nghiêm trọng làm suy giảm niềm tin của nhân

dân với Đảng và là một nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và của chế độ: “Sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống dẫn tới “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” là một bước ngăn, thậm chí rất gần, nguy hiểm khôn lường, có thể dẫn tới tiếp tay hoặc cấu kết với các thế lực xấu, thù địch, phản bội lại lý tưởng và sự nghiệp cách mạng của Đảng và của dân tộc”(9). Thời gian qua, Đảng ta đã ban hành nhiều nghị quyết quan trọng về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, như: Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI về “*Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay*” (năm 2012), Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về “*Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ*” (năm 2016); trước tình trạng suy thoái của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, Đảng cũng đã ban hành một số Quy định về nêu gương như: Quy định 101-QĐ/TW về “*Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp*” (năm 2012), Quy định số 55-QĐ/TW về “*Một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên*” (năm 2016), Quy định số 08-QĐ/TW về “*Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương*” (năm 2018)... Những nghị quyết, quy định đó là sự khẳng định, thể hiện ý chí quyết tâm, kiên trì của Đảng trong công tác xây

dựng, chỉnh đốn tổ chức, đội ngũ của Đảng.

Kỷ niệm 105 Cách mạng tháng Mười Nga là dịp để chúng ta cùng nhìn nhận lại ý nghĩa lịch sử to lớn mà cuộc cách mạng này đã mang lại cho phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc, giai cấp, giải phóng con người trên toàn thế giới; đồng thời cùng soi chiếu bài học từ thành công đó đối với công tác xây dựng Đảng ở Việt Nam hiện nay./.

“Giống như mặt trời chói lọi, Cách mạng Tháng Mười chiếu sáng khắp năm châu, thức tỉnh hàng triệu người bị áp bức, bóc lột trên trái đất. Trong lịch sử loài người chưa từng có cuộc cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và sâu xa như thế”(10). Cách mạng Tháng Mười cũng để lại bài học quý giá cho công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng cả về tư tưởng, chính trị, tổ chức, đạo đức và cán bộ.

(1) (2) (3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự thật, H, 2011, t.2, tr. 304, 304, 289.

(4) (7) (8) Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, H, 2016, tr.5-6, 185, 195.

(5) V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 2006, t.52, tr.159.

(6) V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 2006, t.45, tr.117.

(9) Đảng Cộng sản Việt Nam: *Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, H, 2016, tr.22.

(10) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, sdd, t.12, tr. 300.

Tuyên giáo
TẠP CHÍ CỦA BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG

HỌC TẬP VÀ LÀM THEO
TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH

THỜI SỰ NHỊP CẦU TUYÊN GIÁO THEO GƯƠNG BÁC BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG VĂN HÓA - XÃ HỘI KHOA GIÁO KINH TẾ THẾ GIỚI TƯ LIỆU

BÀI HỌC VỀ XÂY DỰNG ĐẢNG Ở VIỆT NAM THEO TINH THẦN CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ

ĐẠI TÁ, PGS, TS. DƯƠNG QUANG HIỀN

Học viện Chính trị

Cách mạng Tháng Mười Nga đã để lại cho Việt Nam bài học hết sức có ý nghĩa về vấn đề xây dựng Đảng hiện nay - Đảng lãnh đạo và cầm quyền.

Ngày 7/11/1917, giai cấp công nhân và nhân dân lao động Nga dưới sự lãnh đạo thiên tài của V.I.Lênin và Đảng Bôn-sê-vích đã tiến hành thắng lợi cuộc Cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười vĩ đại, lập nên nhà nước công - nông đầu tiên trên thế giới. Hơn 100 năm đã trôi qua nhưng Cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười Nga luôn là sự kiện có ý nghĩa lịch sử vĩ đại của cả nhân loại. Cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười Nga đã mở ra một thời đại mới, thời đại quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội trên phạm vi toàn thế giới.

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười khẳng định một chân lý, một bài học có ý nghĩa lịch sử, mà cho đến nay và cả mai sau vẫn đúng: Chỉ có sự lãnh đạo của một Đảng Cộng sản chân chính được vũ trang bằng một học thuyết cách mạng và khoa học, có đội ngũ đảng viên kiên trung, không sợ hy sinh, gian khổ, hết lòng, hết sức vì lợi ích và hạnh phúc của nhân dân mới có thể hiện thực hóa mục tiêu lý tưởng xã hội chủ nghĩa, mới đem lại độc lập, tự do, dân chủ, công bằng và bình đẳng thực sự cho mọi người, mới chấm dứt xóa bỏ được chế độ người bóc

lột người. Đúng như lời khẳng định của chủ tịch Hồ Chí Minh: “Giống như mặt trời chói lọi, Cách mạng Tháng Mười chiếu sáng khắp năm châu, thức tỉnh hàng triệu hàng triệu người bị áp bức, bóc lột trên trái đất. Trong lịch sử loài người chưa từng có cuộc cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và sâu xa như thế”⁽¹⁾.

Cách mạng Tháng Mười Nga đã để lại cho Việt Nam bài học hết sức có ý nghĩa về vấn đề xây dựng Đảng hiện nay - Đảng lãnh đạo và cầm quyền.

Một là, về công tác chính trị, tư tưởng trong xây dựng Đảng.

Kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Mười Nga cho thấy, một đảng (Đảng mácxít) với sự trưởng thành về chính trị, tư tưởng, có tính tổ chức chặt chẽ, năng động, sáng tạo, bình tĩnh và kiên định (chủ nghĩa Mác - Lênin) thì có vai trò đặc biệt quan trọng đối với sự thắng lợi của sự nghiệp cách mạng. V.I.Lênin cho rằng: Tính kiên định của đường lối, quyết tâm không gì lay chuyển nổi của Đảng Cộng sản, cùng với sự tinh táo và nhiệt tình sôi nổi của Đảng, sẽ là một “nhân tố” hết sức quan trọng cho sự toàn thắng của sự nghiệp cách mạng.

Đúng như V.I.Lênin đã khẳng định: “Không có một lập trường chính trị đúng thì một giai cấp nhất định nào đó, không thể nào giữ vững được sự thống trị của mình”⁽²⁾.

Hiện nay, vận dụng kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Mười Nga, để tiến hành công tác chính trị, tư tưởng trong xây dựng Đảng có hiệu quả hơn nữa, khẳng định vai trò lãnh đạo, cầm quyền của mình, Đảng Cộng sản Việt Nam cần phải tiếp tục đổi mới tư duy, tổng kết thực tiễn, nhận thức sâu sắc hơn nữa về chủ nghĩa xã hội, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, về xây dựng Đảng và hệ thống chính trị; chống các khuynh hướng tư tưởng và quan điểm sai trái, thù địch. Đặc biệt, Đảng phải coi trọng nghiên cứu và vận dụng tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, coi trọng giáo dục, rèn luyện phẩm chất và năng lực, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên. Tiếp tục đầu tư, đổi mới việc nghiên cứu lý luận, kịp thời làm sáng tỏ hơn những vấn đề bức xúc mà cuộc sống đặt ra. Chú trọng phát huy dân chủ, nâng cao tính khoa học, tính thiết thực và hiệu quả của công tác tuyên truyền, giáo dục, nghiên cứu khoa học, nghiên cứu và tổng kết thực tiễn, phát triển lý luận làm sáng tỏ về vấn đề xây dựng Đảng - Đảng lãnh đạo và cầm quyền ở Việt Nam.

Hai là, giữ vững kỷ luật, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trên các lĩnh vực của đời sống xã hội, Đảng thực sự là đội tiên phong của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của dân tộc Việt Nam.

Kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Mười Nga cho thấy, một đảng luôn giữ vững kỷ luật, thì Đảng đó luôn khẳng định được vai trò lãnh đạo của

Đảng và thực sự là đội tiên phong của giai cấp công nhân. Đúng như V.I.Lênin đã dạy: “Những người Bôn sê vích sẽ không bao giờ giữ vững được chính quyền, tôi không nói được tới hai năm rưỡi, mà ngay cả đến hai tháng rưỡi cũng không được, nếu Đảng ta không có kỷ luật hết sức nghiêm minh, kỷ luật sắt thực sự”⁽³⁾.

Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trên các lĩnh vực của đời sống xã hội, Đảng thực sự là đội tiên phong của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và dân tộc là một trong những bài học kinh nghiệm mà Đảng ta đã tổng kết. Bài học của Cách mạng Tháng Mười Nga cho thấy, giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, chính là bảo vệ thành quả cách mạng. Thực tiễn từ sự sụp đổ chế độ xã hội chủ nghĩa ở Liên Xô và các nước Đông Âu cho thấy, các thế lực thù địch dùng nhiều thủ đoạn khác nhau xóa bỏ vai trò độc tôn lãnh đạo của Đảng Cộng sản, chúng đã thực hiện được mục tiêu làm cho hệ thống xã hội chủ nghĩa tan rã.

Hiện nay, vận dụng kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Mười Nga, Đảng Cộng sản Việt Nam cần phải tiếp tục đổi mới để ngày càng khẳng định vai trò của Đảng không chỉ đối với giai cấp, mà còn đối với sự nghiệp cách mạng của cả dân tộc Việt Nam. Cần phải khẳng định rằng, đổi mới bắt đầu từ Đảng, nhưng không phải là làm thay đổi bản chất của Đảng mà là làm sáng tỏ hơn bản chất giai cấp công nhân và vai trò lãnh đạo tuyệt đối của Đảng trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội.

Để lãnh đạo sự nghiệp đổi mới thành công, Đảng phải tự đổi mới, bao gồm cả đổi mới nội dung và phương thức lãnh đạo. Đảng phải xác định rõ chức

năng lãnh đạo của mình trong điều kiện đảng cầm quyền; coi trọng công tác lý luận, khắc phục tình trạng xơ cứng, giáo điều, kịp thời tổng kết thực tiễn, bổ sung, hoàn thiện đường lối chính trị, tạo nền tảng đoàn kết thống nhất tư tưởng trong Đảng và trong toàn xã hội.

Đặc biệt, phải quán triệt và chấp hành nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ trong Đảng, nêu cao tự phê bình, phê bình, phát huy vai trò gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên về đạo đức, lối sống. Tập trung dân chủ là nguyên tắc cơ bản chỉ đạo xây dựng tổ chức, sinh hoạt và hoạt động của Đảng; là vấn đề trọng yếu bảo đảm cho Đảng thực sự chặt chẽ về tổ chức, đoàn kết thống nhất và có sức chiến đấu cao. Chính nhờ kiên định nguyên tắc tập trung dân chủ mà Đảng Cộng sản Việt Nam có đủ sức mạnh và khả năng tổ chức, dẫn dắt nhân dân vượt qua muôn vàn khó khăn, thử thách, đấu tranh anh dũng, kiên cường, bảo đảm cho Đảng luôn luôn là một khối thống nhất về ý chí và hành động.

Nêu cao phê bình và tự phê bình, phát huy vai trò và tinh thần gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong việc thực hiện nhiệm vụ và giữ vững phẩm chất đạo đức, lối sống, nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng, làm cho Đảng ngang tầm nhiệm vụ cách mạng trong thời kỳ mới.

Ba là, xây dựng mối quan hệ gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân.

Kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Mười Nga cho thấy, một đảng luôn vó mối quan hệ gắn bó mật thiết với nhân dân, thì đảng đó hoàn thành sứ mệnh của mình. Quán triệt tư tưởng của C.Mác, Ph.Ăngghen - Cách mạng là sự nghiệp của quần chúng, Cách mạng

Tháng Mười Nga đã thực hiện thành công mục tiêu đề ra. Đúng như lời chỉ dẫn của V.I.Lênin: “Không bao giờ có và không thể có một cuộc cách mạng nào, ... có thể ... làm cho chủ nghĩa tư bản phải sụp đổ, ngoài một cuộc cách mạng làm thức tỉnh được, trong quá trình đấu tranh, những quần chúng từ trước đến nay vẫn yên lặng”⁽⁴⁾ và, khi những người “kém tin tưởng nhất cũng bắt đầu tin vào cách mạng, ... thì chỉ nguyên lòng tin của mọi người vào cách mạng cũng đã là bước đầu của cách mạng”⁽⁵⁾. Điều đó cho thấy, Đảng Cộng sản luôn có mối quan hệ gắn bó mật thiết với nhân dân, cùng nhân dân làm nên thắng lợi của cách mạng. Đảng cầm quyền là để thực hiện quyền làm chủ của nhân dân, phục vụ nhân dân. Sự tin tưởng, ủng hộ, giúp đỡ của nhân dân là nguồn gốc sức mạnh của Đảng. Sự thức tỉnh, giác ngộ và ủng hộ của đông đảo của quần chúng nhân dân đối với Đảng, với đường lối của Đảng chính là sự bảo đảm cho sự thắng lợi của mọi cuộc cách mạng.

Từ thực tiễn Cách mạng Tháng Mười Nga, thực hiện di huấn của V.I.Lênin và Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, Đảng Cộng sản Việt Nam hiện nay đẩy mạnh phát triển kinh tế, cải thiện đời sống nhân dân là yếu tố quyết định củng cố quan hệ giữa Đảng với nhân dân. Đảng phải không ngừng chăm lo thực hiện chính sách đại đoàn kết toàn dân tộc, điều hòa các lợi ích, xử lý kịp thời các mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân; xây dựng các thể chế mở rộng dân chủ, hoàn thiện chế độ dân chủ trực tiếp và dân chủ đại diện; phát huy vai trò của mặt trận và các đoàn thể nhân dân tham gia xây dựng đường lối, chủ trương của Đảng, chính

sách, pháp luật Nhà nước nâng cao hiệu quả giám sát và phản biện xã hội.

Bốn là, về đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch; phòng, chống quan liêu, tham nhũng trong Đảng và bộ máy quản lý Nhà nước.

Trước, trong và ngay sau khi Cách mạng tháng Mười Nga thành công, V.I.Lênin luôn đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch, phòng, chống quan liêu, tham nhũng trong Đảng và bộ máy quản lý Nhà nước. V.I.Lênin đã đấu tranh, phê phán những quan điểm duy tâm, siêu hình bảo vệ chủ nghĩa Mác. Trong đó, V.I.Lênin đã dựa chắc vào thế giới quan, phương pháp luận của chủ nghĩa Mác và những thành tựu của khoa học tự nhiên đã đạt được để luận giải, chứng minh, chỉ ra tính chất nguy hiểm, vô căn cứ của chủ nghĩa duy tâm, vạch trần tính hạn chế của phương pháp tư duy siêu hình mà phái dân túy tuyên truyền; vạch chỉ ra sự sai lầm, vô căn cứ của chúng và luận chứng một cách khoa học về bản chất đích thực của chủ nghĩa đế quốc. Từ đó, V.I.Lênin đã khẳng định: chủ nghĩa tư bản “sẽ không tránh khỏi sự tiêu diệt”⁽⁶⁾, thể hiện rõ thái độ kiên quyết, bản lĩnh kiên cường, không khoan nhượng đối với những kẻ xuyên tạc, phủ nhận chủ nghĩa Mác.

Đối với bệnh quan liêu, tham nhũng, V.I.Lênin đã nhấn mạnh đến tầm quan trọng đặc biệt và những khó khăn, thách thức của nhiệm vụ xây dựng Đảng, xây dựng, củng cố, hoàn thiện bộ máy chính quyền nhà nước do những người cộng sản đảm nhiệm. Đó là chống bệnh quan liêu, tham ô, hối lộ vì nó đã bắt đầu phát sinh, nảy nở, lây lan; đó là những “tật xấu của quá khứ” còn tồn tại. V.I.Lênin cho rằng: Do trình độ giác ngộ, ý

thức tổ chức kỷ luật của những người đó không đủ để chống lại với sự tấn công của tật bệnh, họ đã trở nên “yếu ớt”, “tiền thiên bất túc”, “không có khả năng củng cố lại sự căm dỗ”. Vì thế, Người khẳng định: “Không ai có thể tiêu diệt được chúng ta, ngoài những sai lầm của bản thân chúng ta”⁽⁷⁾.

Thực tiễn sai lầm của Đảng Cộng sản ở Liên Xô và một số nước Đông Âu cho thấy, do các thế lực thù địch đấu tranh tư tưởng, công kích phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản, do đó các Đảng thay vì củng cố vai trò lãnh đạo của mình, đã không kiên quyết trong đấu tranh tư tưởng, lý luận mà “ngay lập tức”, từ bỏ nguyên tắc tập trung dân chủ trong Đảng và các thế lực thù địch đã nhanh chóng “chớp thời cơ” nhằm vào “quan liêu, độc đoán, chuyên quyền, mất dân chủ” của một số người lãnh đạo để xóa bỏ nguyên tắc tập trung dân chủ; xóa bỏ nguyên lý xây dựng Đảng của chủ nghĩa Mác - Lênin. Điều đó, đã đẩy đất nước vào tình trạng hỗn loạn vô chính phủ, tạo điều kiện cho kẻ thù bên trong và bên ngoài tiến công vào chủ nghĩa xã hội, biến sinh hoạt Đảng thành “câu lạc bộ” tranh cãi lẫn nhau, phê phán vô kỷ luật, vô trách nhiệm, dân chủ không đi đôi với tập trung, xuất hiện bè phái trong Đảng, làm cho Đảng tan rã. Đây là điều mà các thế lực thù địch hàng ngày, hàng giờ “mong đợi”.

Hiện nay, vận dụng kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Mười Nga, Đảng Cộng sản Việt Nam cần phải tiếp tục đấu tranh chống các quan điểm muốn hạ thấp, xóa bỏ vai trò lãnh đạo, đi đến loại bỏ Đảng Cộng sản ra khỏi đời sống chính trị đất nước. Điều đó, càng phải đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù

địch để khẳng định vai trò quyết định của Đảng đối với việc giữ vững chính quyền Nhà nước của dân và giữ đúng định hướng xã hội chủ nghĩa cho công cuộc đổi mới.

Đảng Cộng sản Việt Nam cần phải tiếp tục cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng, coi đó là một nhiệm vụ bao trùm với quyết tâm cao và sự nỗ lực hơn để tạo ra sự chuyển biến cơ bản trong Đảng cả về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Đảng ta khẳng định rõ: “Đi lên chủ nghĩa xã hội là khát vọng của nhân dân ta, là sự lựa chọn đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh, phù hợp với xu thế phát triển của lịch sử”⁽⁸⁾. Đó là sự lựa chọn hoàn toàn đúng đắn, để đạt được thành quả mang ý nghĩa lịch sử là sự hy sinh, đổ mồ hôi, xương máu của biết bao thế hệ. Cần *khẳng định sự thành công của công cuộc đổi mới do Đảng Cộng sản Việt Nam khởi xướng, lãnh đạo* đã dẫn dắt dân tộc ta đi đến thắng lợi, mang lại cuộc sống ấm no, hạnh phúc cho nhân dân. Đồng thời, phải kiên quyết “đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”⁽⁹⁾. Sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ đảng viên hiện nay đang là vấn đề bức xúc trong dư luận xã hội. Nó làm cho nhân dân lo lắng, bất bình, ảnh hưởng xấu đến uy tín lãnh đạo của Đảng, đến việc thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước. Thoái hóa, biến chất về tư tưởng chính trị, về đạo đức, lối sống, tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí, sách nhiễu dân trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên diễn ra nghiêm trọng, kéo dài

chưa được ngăn chặn, đẩy lùi, nhất là trong các cơ quan công quyền, các lĩnh vực xây dựng cơ bản, quản lý đất đai, quản lý doanh nghiệp nhà nước và quản lý tài chính, làm giảm lòng tin của nhân dân đối với Đảng. Đó là một nguy cơ đến sự sống còn, sự tồn vong của Đảng, của chế độ. Đảng chỉ rõ: “một bộ phận cán bộ, đảng viên phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí, ngại khó, ngại khổ, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” là những thách thức đối với vai trò lãnh đạo của Đảng.

Phát huy tinh thần Cách mạng Tháng Mười Nga, Đảng Cộng sản Việt Nam đã chứng minh vai trò và năng lực của mình trong sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Để tiếp tục giữ vững vai trò tiên phong, khẳng định khả năng lãnh đạo, đưa nhân dân mau chóng tới ấm no, hạnh phúc, Đảng phải ra sức xây dựng và chỉnh đốn về mọi mặt. Trung thành, bảo vệ và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, hơn lúc nào hết, các tổ chức đảng từ Trung ương đến các địa phương, đơn vị phải đề ra được những biện pháp thiết thực, cụ thể, khả thi nhằm chấn chỉnh lại công tác then chốt, có ý nghĩa sống còn là công tác xây dựng đảng, kể cả về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Công tác xây dựng đảng phải coi phòng ngừa tham nhũng trong công tác cán bộ là một nội dung có ý nghĩa quyết định để thực hiện thắng lợi mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, tăng cường hội nhập quốc tế, phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam dưới ánh sáng của Cách mạng Tháng Mười Nga./.

(1) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H, 2011, t.15, tr.387.

(2) V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Tiến bộ, Mátxcova, 1977, t.42, tr.350, 31.

(3) V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Tiến bộ, Mátxcova, 1978, t.41, tr.6.

(4) V.I.Lênin: *Toàn tập*, Sdd, t.38, tr.473.

(5) V.I.Lênin: *Toàn tập*, Sdd, t. 9, tr.196.

(6) V.I.Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Tiến bộ, Mátxcova, 1980, t.27, tr.539.

(7) V.I.Lênin: *Toàn tập*, tập 42, Nxb. Tiến bộ, Mátxcova, 1979, t.42, tr.31.

(8) Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, H, 2011, tr.70.

(9) Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H, 2021, t.I, tr.163 - 164.

Liên hệ quảng cáo: 080.45271

Video | Thư viện ảnh | Tạp chí In | Đặt mua tạp chí

Từ khóa

Tuyên giáo

TẠP CHÍ CỦA BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG

HỌC TẬP VÀ LÀM THEO
TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH

THỜI SỰ NHỊP CẦU TUYÊN GIÁO THEO GUƠNG BÁC BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG VĂN HÓA - XÃ HỘI KHOA GIÁO KINH TẾ THẾ GIỚI TƯ LIỆU

KẾT HỢP CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC CHÂN CHÍNH VỚI CHỦ NGHĨA QUỐC TẾ VÔ SẢN TRONG CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ

ĐẠI TÁ, THS. ĐẶNG VĂN THI

Viện Khoa học xã hội và nhân văn quân sự, Học viện Chính trị

Cách mạng Tháng Mười đã mở đầu cho một thời đại mới trong lịch sử loài người, xây dựng một chế độ nhà nước xưa nay chưa từng có. Cách mạng Tháng Mười Nga để lại cho sự nghiệp cách mạng vô sản toàn thế giới nhiều bài học quý báu, trong đó có bài học về sự kết hợp chủ nghĩa yêu nước với chủ nghĩa quốc tế vô sản.

Cũng như các cuộc cách mạng đã từng diễn ra trên thế giới, cội nguồn sức mạnh của cách mạng Tháng Mười Nga chính là sự đoàn kết, tập hợp quần chúng cách mạng dưới sự lãnh đạo của một chính đảng, mà Lenin vị lãnh tụ thiên tài

đã vận dụng sáng tạo học thuyết Mác vào thực tiễn cách mạng ở nước Nga. Cách mạng Tháng Mười Nga không phải là một hiện tượng ngẫu nhiên, nhất thời mà là một quá trình chính trị, nó đã mở ra một không gian chính trị rộng lớn cả trong và ngoài nước Nga, có diễn tiến trước, trong và sau hành động khởi nghĩa của quần chúng công nông và binh lính để lật đổ ách thống trị của đế quốc Sa Hoàng và chính quyền tư sản phản động, tạo ra động lực cách mạng vô cùng to lớn, mở ra kỷ nguyên mới của lịch sử, xác lập quyền lực nhân dân của nhà nước Xôviết, nhà nước kiểu mới đầu tiên xuất hiện trong lịch sử nhân loại. Đây là cuộc cách mạng có sức ảnh hưởng to lớn đến quá trình phát triển tiếp theo của xã hội loài người như Chủ tịch Hồ Chí Minh từng khẳng định: “Cách mạng Tháng Mười Nga thắng lợi đã mở đầu một thời đại mới - thời đại quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội”⁽¹⁾. Cách mạng Tháng Mười Nga đã để lại cho sự nghiệp đấu tranh giành tự do, độc lập của các quốc gia nhiều giá trị và vấn đề có ý nghĩa, trong đó có sự kết hợp chặt chẽ giữa chủ nghĩa yêu nước với chủ nghĩa quốc tế vô sản, là vấn đề rất có ý nghĩa cho sự nghiệp cách mạng của các quốc gia, dân tộc muốn giành tự do, độc lập và đi lên chủ nghĩa xã hội.

Hơn một trăm năm nhìn lại, để Cách mạng Tháng Mười Nga thành công, Lênin và Đảng Bôn sê vích đã vận dụng sáng tạo học thuyết Mác về sự kết hợp nhuần nhuyễn chủ nghĩa yêu nước chân chính với chủ nghĩa quốc tế vô sản. Đó là sự kết hợp chặt chẽ giữa bên trong và bên ngoài, bên trong thì tuyên truyền, giáo dục mục tiêu, lý tưởng cổ vũ quần chúng công nông vùng lên làm cách mạng, bên

ngoài liên kết chặt chẽ với các đảng của giai cấp công nhân trên tinh thần “Vô sản toàn thế giới đoàn kết lại”, từ đó, nắm vững thời cơ, tạo ra động lực cách mạng.

Về chủ nghĩa yêu nước, trước đó, Lênin và những người đồng chí của ông đã dày công tuyên truyền, giáo dục, cổ vũ lòng yêu nước cho quần chúng công nông Nga; xây dựng cho họ tình cảm, ý chí và lòng yêu thương con người, yêu quý đất nước Nga vĩ đại. Chủ nghĩa yêu nước chân chính đã giúp cho quần chúng công nông Nga cảm thấy yêu mến, tự hào và có trách nhiệm hơn với vận mệnh quốc gia, dân tộc Nga. Cách mạng Tháng Mười Nga đã thúc đẩy chủ nghĩa yêu nước lên đỉnh cao mới, trở thành trào lưu chính trị sôi sục trong toàn bộ đất nước Nga. Ở đây, quần chúng công nông Nga được hun đúc ý thức về lợi ích quốc gia, dân tộc và tinh thần, ý chí cách mạng; chủ nghĩa yêu nước chân chính đã thôi thúc họ đứng lên làm cách mạng lật đổ chế độ phong kiến Sa Hoàng và giai cấp tư sản phản động. Rõ ràng, trong cuộc cách mạng này quần chúng công nông Nga đã phát huy cao độ chủ nghĩa yêu nước, họ đấu tranh cho tự do, độc lập của nước Nga, cho dân tộc Nga, cho người Nga, nếu họ có hy sinh là hy sinh cho dân tộc, cho đất nước Nga.

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga trở thành niềm kiêu hãnh, tự hào của người Nga, của nước Nga, là biểu tượng tình yêu Tổ quốc, tình yêu nước Nga Xôviết. Từ Cách mạng Tháng Mười Nga, chủ nghĩa yêu nước chân chính được phát huy cao độ trong quá trình giành và giữ chính quyền, trong thời kỳ nội chiến khi chính quyền Xôviết phải đương đầu với thù trong, giặc ngoài trước sự nổi dậy của bọn Bạch vệ và sự can

thiệp của 14 nước đế quốc. Đặc biệt, chủ nghĩa yêu nước chân chính của Cách mạng Tháng Mười Nga được nâng lên một tầm cao mới trong chiến tranh vệ quốc, trên tiền tuyến và hậu phương họ đã hát vang những bài ca yêu nước, bài ca cách mạng để cổ vũ tinh thần và hành động yêu nước, hun đúc ý chí chiến đấu cho binh lính và nhân dân Nga để chiến thắng chủ nghĩa phát xít, bảo vệ đất nước Nga vĩ đại.

Về chủ nghĩa quốc tế vô sản, Cách mạng Tháng Mười Nga là vấn đề có ý nghĩa lịch sử vì tính chất quốc tế vô cùng sâu, rộng; ảnh hưởng của nó lớn tới mức mà không có cuộc cách mạng nào nổ ra trong thời đại ngày nay lại không chịu sự ảnh hưởng sâu xa từ Cách mạng Tháng Mười Nga. Điều đó cho thấy, trong thời đại ngày nay sự kết hợp tự nhiên, tất yếu giữa đấu tranh vì dân chủ và đấu tranh vì chủ nghĩa xã hội, đó vừa là mục tiêu, vừa là động lực mạnh mẽ thúc đẩy tiến bộ xã hội, đưa xã hội loài người tiến tới mục tiêu công bằng, dân chủ, văn minh. Chủ nghĩa xã hội là xu thế tất yếu của nhân loại, tuy con đường đi lên của các quốc gia, dân tộc khác nhau song đích đến của nó là xây dựng một chế độ dân chủ, không còn người bóc lột người, một nhà nước kiểu mới, nhà nước của quần chúng lao động, và cuộc cách mạng đó phải có một chính đảng vô sản lãnh đạo. Cách mạng vô sản ở mỗi nước phải hòa trong dòng thác cách mạng thế giới. Có như vậy, cách mạng mới thành công, đất nước mới được tự do, độc lập, mới có đủ các yếu tố, các điều kiện để đi lên chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản. Chủ nghĩa quốc tế vô sản của Cách mạng Tháng Mười Nga đã trở thành nguồn động lực cổ vũ, lôi cuốn mạnh mẽ các dân tộc bị

áp bức, bóc lột trên thế giới đứng dậy làm cách mạng giành độc lập dân tộc và lựa chọn con đường chủ nghĩa xã hội. Chủ nghĩa quốc tế vô sản của Cách mạng Tháng Mười Nga có ảnh hưởng rất to lớn đến thắng lợi của phong trào cách mạng giải phóng dân tộc ở những nước thuộc địa châu Á, châu Phi, châu Mỹ Latinh và cách mạng xã hội chủ nghĩa ở một loạt nước như Ba Lan, Bungari, Hunggari, Cộng hòa Dân chủ Đức, Tiệp Khắc, Anbani, Mông Cổ, Trung Quốc, Triều Tiên, Cu Ba và Việt Nam. Sự ra đời của hệ thống các nước xã hội chủ nghĩa có vai trò chi phối quá trình phát triển của thế giới đương đại; làm thay đổi cán cân giữa chủ nghĩa tư bản với phong trào cách mạng giải phóng dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Thành công của Cách mạng Tháng Mười cho thấy sự tài tình của Lênin và đảng Bôn-sê-vích trong việc kết hợp nhuần nhuyễn chủ nghĩa yêu nước chân chính với chủ nghĩa quốc tế vô sản. Sự kết hợp này được thể hiện ở mục tiêu của Cách mạng Tháng Mười Nga là lật đổ ách thống trị của giai cấp bóc lột của phong kiến Sa Hoàng Nga và bọn tư sản phản động, giành chính quyền về tay quần chúng công nông; sử dụng chính quyền ấy để tổ chức, xây dựng xã hội chủ nghĩa, đem lại tự do, hạnh phúc thực sự cho nhân dân, biến giấc mơ của nhân loại về một cuộc sống không còn áp bức, bóc lột, bất công thành hiện thực sinh động và sáng chói ở nước Nga Xôviết. Thành công của Cách mạng Tháng Mười Nga đã tạo động lực cho xu hướng vận động chủ đạo của lịch sử thế giới hiện đại, xu hướng phê phán, phủ định và thay thế chủ nghĩa tư bản bằng chế độ xã hội chủ nghĩa tiến bộ, văn minh.

Sự kết hợp chặt chẽ đó còn biểu hiện ở mối quan hệ đoàn kết, thống nhất mục tiêu, ý chí, hành động cách mạng giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân, kiến thiết khối liên minh công nông vững chắc, tạo động lực cách mạng với khẩu hiệu: Vô sản toàn thế giới đoàn kết lại. Biểu hiện ở lợi ích mà cuộc cách mạng mang lại cho giai cấp công nhân, giai cấp nông dân; biến công nhân, nông dân từ địa vị làm thuê, bị bóc lột trở thành người làm chủ. Sự thống nhất đó làm thành nền tảng cho mối liên hệ bình đẳng về lợi ích, về tinh thần trách nhiệm với sự nghiệp chung của công nhân, nông dân vì lợi ích quốc gia, dân tộc, vì chủ nghĩa xã hội không chỉ ở nước Nga mà ở phạm vi toàn thế giới.

Cách mạng Tháng Mười Nga có sự hòa quyện chủ nghĩa yêu nước với chủ nghĩa quốc tế vô sản một cách hết sức trong sáng, được biểu hiện rõ nét ở tinh thần đoàn kết giai cấp, đoàn kết dân tộc vì lợi ích chung, họ tiến hành cách mạng vì mục tiêu, lợi ích chung. Mà nguyên tắc là lợi ích chung chỉ được xác lập và chia sẻ khi họ đấu tranh xóa bỏ quan hệ sở hữu cũ vì nó đã tạo điều kiện cho giai cấp này bóc lột giai cấp khác, dân tộc này bóc lột, xung đột với dân tộc khác mà nảy sinh thù hận giai cấp, dân tộc. Trong khi đó, chỉ có liên minh công nông dưới sự lãnh đạo của Lênin và chính đảng Bôn-sê-vích mới tha thiết thủ tiêu, đấu tranh xóa bỏ quan hệ sở hữu tư nhân, tư bản chủ nghĩa để thiết lập quan hệ sở hữu xã hội chủ nghĩa, sở hữu toàn dân. Chiến thắng của Liên minh công nông Nga trước phong kiến, tư sản Nga đã chứng minh tính đúng đắn của học thuyết Mác - Lênin về vai trò, sứ mệnh của giai cấp công nhân, về sức mạnh khối đại đoàn

kết liên minh công nông toàn thế giới trong sự nghiệp giải phóng giai cấp, giải phóng dân tộc và giải phóng nhân loại.

Sự kết hợp chặt chẽ giữa chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa quốc tế vô sản còn biểu hiện ở sự thống nhất tư tưởng của liên minh công nông trong đấu tranh cách mạng đó là cuộc đấu tranh tự giải phóng, đập tan ách thống trị của tư bản, đế quốc. Sự thống nhất tư tưởng của liên minh công nông là kết quả của công tác tuyên truyền, giáo dục lâu dài và kỷ lưỡng của các tổ chức chính trị của giai cấp công nhân trên tinh thần bình đẳng, hữu nghị dân tộc đầy đủ nhất. Cách mạng chỉ thành công khi giai cấp công nhân các nước phải hết sức tin cậy lẫn nhau, đoàn kết anh em chặt chẽ và phải nhất trí trong hành động cách mạng. Sự thống nhất đó có được là từ chiều sâu nhận thức về nhu cầu phát triển nhân loại của giai cấp vô sản về một xã hội mới mà nguyên tắc quốc tế phải hòa bình.

Nó không chỉ là sự đồng cảm của những người cùng bị bóc lột mà còn là sự phát triển mạnh mẽ về lý luận từ đấu tranh tư tưởng, từ sự tuyên truyền, giáo dục, chuẩn bị chu đáo và kỷ lưỡng của các tổ chức chính trị, của giai cấp công nhân, của nông dân về tinh thần bình đẳng, bác ái giữa các giai cấp và tinh thần hữu nghị giữa các dân tộc trong mối quan hệ giữa nước Nga với quốc tế. Đó là sự tin cậy lẫn nhau, đoàn kết chặt chẽ, thống nhất cao trong ý chí và hành động cách mạng vì hòa bình, công lý và tiến bộ xã hội. Trong Cách mạng Tháng Mười Nga đã có sự gắn kết, mối quan hệ mật thiết giữa chủ nghĩa yêu nước với chủ nghĩa quốc tế vô sản. Bởi, chủ nghĩa yêu nước chân chính, chủ nghĩa quốc tế trong sáng được thể hiện vô cùng đậm nét trong tư

tướng lãnh đạo của Đảng Bôn-sê-vích, trong tư tưởng của quần chúng công nông khi họ làm cách mạng; vì ở đó không có biểu hiện lệch lạc của chủ nghĩa dân tộc vị kỷ, hẹp hòi, chủ nghĩa sô-van, sự phân biệt, kỳ thị dân tộc, chủng tộc hoặc chủ nghĩa bành trướng, bá quyền nước lớn. Mà ở đây, có sự tỏa sáng của tinh thần quốc tế vô sản nhằm mở rộng quan hệ hữu nghị hợp tác, có tác dụng thúc đẩy cách mạng vô sản trên toàn thế giới; tỏa sáng tinh thần đoàn kết dân tộc, đoàn kết quốc tế vì mục tiêu hòa bình, độc lập, giải phóng áp bức, bóc lột. Điểm đặc biệt của Cách mạng Tháng Mười Nga là phát triển chủ nghĩa yêu nước chân chính và chủ nghĩa quốc tế vô sản lên tầm cao mới, nó không còn thuần túy là chủ nghĩa yêu nước Nga truyền thống mà là chủ nghĩa yêu nước xã hội chủ nghĩa; kết hợp lòng yêu nước với yêu chủ nghĩa xã hội và tinh thần quốc tế vô sản; yếu tố đó đã góp phần làm cho Cách mạng Tháng Mười Nga giành thắng lợi một cách nhanh chóng, trọn vẹn. Chính đường lối cách mạng đúng đắn, sáng suốt của Lênin và đảng Bôn-sê-vích đã thúc đẩy quần chúng công nông từ chủ nghĩa yêu nước chân chính đến chủ nghĩa quốc tế vô sản, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại để làm nên thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga, là bài học chung cho cuộc đấu tranh giành tự do, độc lập, giải phóng giai cấp, giải phóng dân tộc của các nước bị áp bức trên toàn thế giới.

VẬN DỤNG VÀ PHÁT TRIỂN SỰ KẾT HỢP CHỦ NGHĨA YÊU NƯỚC CHÂN CHÍNH VỚI CHỦ NGHĨA QUỐC TẾ VÔ SẢN TRONG CÁCH MẠNG VIỆT NAM

Ngay từ khi thành lập, Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh

đã có nhận thức sâu sắc, luôn thấm nhuần bài học thành công của Cách mạng Tháng Mười Nga về sự kết hợp chặt chẽ giữa chủ nghĩa yêu nước chân chính với chủ nghĩa quốc tế vô sản, coi đó là bài học quan trọng, quyết định thành công của Cách mạng Việt Nam. Vì vậy, trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã vận dụng sáng tạo, phát huy cao độ sự kết hợp chủ nghĩa yêu nước với chủ nghĩa quốc tế vô sản, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại để đấu tranh giành tự do, độc lập dân tộc và xác định con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Cách mạng Việt Nam đã đi từ niềm tin vào sức mạnh của dân tộc đến nhận thức đầy đủ về sức mạnh thời đại; luôn gắn phong trào giải phóng dân tộc của Việt Nam với phong trào cộng sản và công nhân quốc tế.

Được Cách mạng Tháng mười Nga soi sáng, chủ nghĩa yêu nước Việt Nam được phát huy cao độ thành ý chí quyết tâm giành tự do độc lập, lấy sự đoàn kết và sức mạnh dân tộc để vượt qua khó khăn trong đấu tranh giành quyền sống, quyền tự do, độc lập. Chủ nghĩa yêu nước và ý thức độc lập được phát triển thành hệ thống quan điểm, tư tưởng lý luận, trở thành hệ giá trị của dân tộc. Sự kết hợp chặt chẽ chủ nghĩa yêu nước chân chính với chủ nghĩa quốc tế vô sản là đóng góp quan trọng của Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh vào kho tàng lý luận Mác - Lênin, với nguyên tắc bất di, bất dịch là Đảng Cộng sản người lãnh đạo cuộc giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp phải là sự kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước vì Đảng

Cộng sản Việt Nam vừa là của giai cấp công nhân, vừa là của toàn dân tộc.

Thực tiễn cho thấy, trong quá trình tuyên truyền, vận động cách mạng Đảng ta đã kết hợp chặt chẽ chủ nghĩa yêu nước chân chính với chủ nghĩa quốc tế vô sản với phương châm bên trong liên hệ chặt chẽ với quần chúng công nông, trên tinh thần đoàn kết giai cấp, đoàn kết dân tộc; bên ngoài liên hệ chặt chẽ với quốc tế vô sản để xây dựng và phát triển lực lượng cách mạng Việt Nam hòa vào dòng thác cách mạng thế giới. Trong công cuộc lãnh đạo Cách mạng Tháng Tám, lãnh đạo sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, Đảng ta đã vận dụng linh hoạt chủ nghĩa yêu nước, tập hợp, đoàn kết lực lượng toàn dân tộc, với quyết tâm sắt đá “thà hy sinh tất cả chứ không chịu mất nước, không chịu làm nô lệ” và tinh thần “không có gì quý hơn độc lập tự do”.

Chính Chủ tịch Hồ Chí Minh trong quá trình tìm đường cứu nước Người đã phát hiện nguyên nhân hạn chế, sự đơn độc trong mối quan hệ quốc tế của Việt Nam và các nước phương Đông “Không giống như các dân tộc phương Tây, các dân tộc phương Đông không có những quan hệ và tiếp xúc giữa các lục địa với nhau. Họ hoàn toàn không biết đến những việc xảy ra ở các nước láng giềng gần gũi nhất của họ, do đó, họ thiếu sự tin cậy lẫn nhau, sự phối hợp hành động và sự cổ vũ lẫn nhau⁽²⁾. Cho nên, trả lời báo chí ngày 16/7/1947, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Đồng thời chúng tôi rất hoan nghênh tư bản Pháp và tư bản các nước khác thật thà cộng tác với chúng tôi. Một là để xây dựng lại Việt Nam sau lúc bị chiến tranh tàn phá, hai là để điều hoà kinh tế thế giới và giữ gìn hoà bình⁽³⁾, đã xác định rõ chủ trương,

phương châm hòa hợp và hội nhập quốc tế, trở thành nền tảng lý luận cho sự mở cửa, hội nhập quốc tế của Việt Nam.

Vì vậy, trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi trọng sự kết hợp nhuần nhuyễn chủ nghĩa yêu nước chân chính với chủ nghĩa quốc tế vô sản và phát triển nó lên một tầm cao mới, coi đó là nguồn động lực to lớn để thúc đẩy cách mạng Việt Nam tiến lên, giành thắng lợi này đến thắng lợi khác. Đặc biệt, từ bài học của Cách mạng Tháng Mười Nga mà trong những tình thế khó khăn, phức tạp nhất, cách mạng Việt Nam ta đã phát huy chủ nghĩa yêu nước với chủ nghĩa quốc tế vô sản để phá vỡ thế bao vây của thù trong, giặc ngoài (năm 1946). Trong kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ, chúng ta đã tranh thủ được sự đồng tình, ủng hộ của bè bạn quốc tế, đặc biệt là sự ủng hộ của hệ thống xã hội chủ nghĩa, của những người cộng sản để tạo thành sức mạnh chiến thắng quân thù. Khi hệ thống xã hội chủ nghĩa sụp đổ, Đảng ta đã chủ động bình thường hóa quan hệ Việt - Mỹ, từng bước tháo gỡ khó khăn, hội nhập quốc tế trong xu thế toàn cầu hóa. Thành công đó đã giúp đất nước ổn định chính trị, phát triển toàn diện về kinh tế, văn hóa, xã hội, giữ vững quốc phòng, an ninh như Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định: “Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay⁽⁴⁾”.

Hiện nay, Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xôviết Liên bang Nga và mô hình chủ nghĩa xã hội mà Liên Xô và Đông Âu do những người cộng sản và nhân dân các nước theo chủ nghĩa xã hội ở châu Âu dày công xây dựng đã không còn bởi cơn địa chấn chính trị lớn nhất thế kỷ

XX. Nhưng, giá trị và bài học của Cách mạng Tháng Mười Nga vẫn song hành cùng lịch sử nhân loại; là ngọn đèn soi sáng cho giai cấp công nhân, giai cấp nông dân bị áp bức, bóc lột đứng lên giải phóng giai cấp, giải phóng dân tộc, giải phóng và xây dựng xã hội mới. Lý tưởng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản vẫn là lý tưởng cao đẹp nhất mà nhân loại hướng tới. Cách mạng Tháng Mười Nga và Lênin đã đi vào lịch sử nhân loại với

tư cách là một cuộc cách mạng vĩ đại nhất, một vị lãnh tụ sáng suốt nhất bởi chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa cộng sản là tương lai của loài người./.

-
- (1) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H, 2011, t. 8, tr. 575.
(2) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, t.1, tr. 284.
(3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sdd, t.5, tr 200.
(4) Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H, 2021, t.I, tr. 25.

Liên hệ quảng cáo: 080.45271

Video | Thư viện ảnh | Tạp chí In | Đặt mua tạp chí

Từ khóa

Tuyên giáo

TẠP CHÍ CỦA BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG

HỌC TẬP VÀ LÀM THEO
TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH

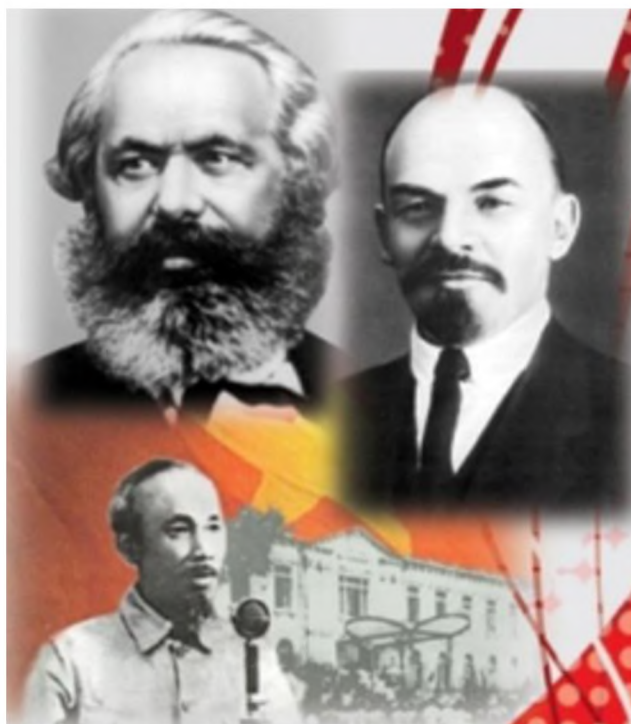

THỜI SỰ | NHỊP CẦU TUYÊN GIÁO | THEO GƯƠNG BÁC | BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG | VĂN HÓA - XÃ HỘI | KHOA GIÁO | KINH TẾ | THẾ GIỚI | TƯ LIỆU

V.I.LÊNIN VÀ CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ TRONG TRÁI TIM HỒ CHÍ MINH

TS. VĂN THỊ THANH MAI

Thắng lợi của cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga năm 1917 giống như mặt trời chói lọi chiếu sáng khắp năm châu; không chỉ thức tỉnh hàng triệu triệu người đang bị áp bức, bóc lột trên trái đất, mà còn tác động trực tiếp đến quyết định có ý nghĩa lịch sử quan trọng trong cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh nói chung, con đường cách mạng Việt Nam nói riêng.

Ánh sáng soi đường của cuộc Cách mạng vĩ đại

Càng có độ lùi của thời gian, càng khẳng định chắc chắn rằng ý nghĩa và giá trị thời đại của Cách mạng Tháng Mười Nga là không thể phủ nhận. Cùng với chủ nghĩa Mác - Lênin, cuộc Cách mạng vĩ đại ấy vẫn luôn là nguồn động lực, là ánh sáng soi đường cho nhân dân các nước bị áp bức đấu tranh giành độc lập, tự do, tự quyết định vận mệnh của dân tộc mình và giành quyền làm người cao cả nhất; trong đó có nhân dân Việt Nam. Giữa lúc Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh đang bôn ba trong hành trình tìm con đường cứu nước, cứu dân thoát khỏi ách thống trị tàn bạo của chủ nghĩa thực dân thì Cách mạng Tháng Mười Nga năm 1917 thắng lợi. Khi đó, vì bị bùng bít thông tin nên Nguyễn Ái Quốc đã ủng hộ thắng lợi của cuộc cách mạng vô sản đầu tiên trên thế giới một cách “theo cảm tính tự nhiên” và thực tế Người cũng “chưa hiểu hết tầm quan trọng lịch sử của nó”[1]. Song đúng như V.I. Lênin khẳng định: “Chúng ta có quyền tự hào và quả thật chúng ta tự hào là đã có cái hân hạnh được bắt đầu xây dựng nhà nước Xôviết và do đó, mở đầu một thời đại mới trong lịch sử thế giới, thời đại thống trị của một giai cấp mới, giai cấp bị áp bức trong tất cả các nước tư bản và ở khắp nơi đang tiến tới một cuộc đời mới, tới chỗ chiến thắng giai cấp tư sản, tới chỗ thành lập chuyên chính vô sản, tới chỗ giải phóng nhân loại khỏi ách tư bản, khỏi những cuộc chiến tranh đế quốc chủ nghĩa”[2].

Thắng lợi của cuộc Cách mạng vĩ đại đó giống như mặt trời chói lọi chiếu sáng khắp năm châu; không chỉ thức tỉnh hàng triệu triệu người đang bị áp bức, bóc lột trên trái đất, mà còn tác động trực

tiếp đến quyết định có ý nghĩa lịch sử quan trọng trong cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh nói chung, con đường cách mạng Việt Nam nói riêng. Đó chính là, lịch sử ghi nhận rằng, tháng 7/1920, khi Nguyễn Ái Quốc đang hoạt động trong phong trào công nhân Pháp, tham gia sinh hoạt tại Đảng Xã hội Pháp, thì Người được đọc *Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương của Lênin về vấn đề dân tộc và thuộc địa* (*Sơ thảo*), đăng trên báo Nhân đạo, số ra ngày 16-17/7/1920. Luận cương của V.I. Lênin với 12 luận điểm đặc biệt quan trọng đề cập những vấn đề mà Nguyễn Ái Quốc đang trăn trở như quyền bình đẳng thực sự giữa các dân tộc; tình đoàn kết chiến đấu giữa giai cấp vô sản ở các nước tư bản và cuộc đấu tranh của nhân dân ở các thuộc địa; vấn đề chính quyền; quốc tế nào bênh vực các nước thuộc địa, v.v... đã không chỉ giúp Người hiểu được những vấn đề căn cốt nhất, trả lời được câu hỏi Người đau đầu nhất, mà còn đưa đến một định hướng chính trị rõ ràng, một quyết định có ý nghĩa lịch sử trọng đại. Từ sự “cảm động, phấn khởi, sáng tỏ, tin tưởng biết bao!” vào “chiếc cảm nang thần kỳ” này, Người đã khẳng định: “Hỡi đồng bào bị đọa đầy đau khổ! Đây là cái cần thiết cho chúng ta, đây là con đường giải phóng chúng ta!”[3] và đây cũng chính là niềm tin, là cơ sở để Người vững bước đi theo con đường cách mạng triệt để của chủ nghĩa Mác - Lênin.

Mấy tháng sau khi được đọc *Sơ thảo*, tại Đại hội lần thứ 18 của Đảng Xã hội Pháp (họp ở thành phố Tua, tháng 12/1920), Nguyễn Ái Quốc không chỉ tự tin bỏ phiếu tán thành Quốc tế thứ III của V.I. Lênin, trở thành người cộng sản Việt Nam đầu tiên, mà còn trở thành một

trong những thành viên tham gia sáng lập Đảng Cộng sản Pháp. Từ dấu mốc lịch sử này, Người bắt đầu một chặng đường mới hoạt động lý luận và thực tiễn sôi nổi, để không chỉ đưa cuộc cách mạng giải phóng dân tộc Việt Nam theo con đường của Cách mạng Tháng Mười Nga - con đường cách mạng vô sản, mà còn góp phần tuyên truyền, tập hợp nhân dân các thuộc địa vạch trần tội ác của chủ nghĩa thực dân; chữa mũi nhọn vào chủ nghĩa thực dân và đoàn kết nhân dân các dân tộc bị áp bức vùng lên đấu tranh để tự giải phóng mình, dân tộc mình khỏi ách thống trị của chủ nghĩa thực dân.

Sau đó, bằng các bài viết được đăng tải trên báo *Nhân đạo* (*L'Humanite*), *Đời sống công nhân* (*La Vie Ouvriere*), *Tạp chí cộng sản* (*La Revue Communiste*), đặc biệt là báo *Người cùng khổ* (*Le paria*), Nguyễn Ái Quốc không chỉ công khai vạch trần, tố cáo tội ác của chủ nghĩa thực dân Pháp với nền “văn minh khai hoá giết người” ở khắp các thuộc địa; không chỉ kêu gọi sự ủng hộ, giúp đỡ của các Đảng Cộng sản ở chính quốc đối với phong trào đấu tranh của nhân dân ở các thuộc địa, mà còn phân tích những điều kiện thực tiễn và chỉ rõ chủ nghĩa cộng sản có thể thực hiện được ở châu Á. Không chỉ có vậy, tranh thủ các diễn đàn và các phương tiện thông tin truyền thông khi đó, Nguyễn Ái Quốc vừa khẳng định ý nghĩa lịch sử trọng đại của Cách mạng Tháng Mười Nga, vừa nhấn mạnh vai trò của Quốc tế Cộng sản; đồng thời tuyên truyền cho những thành tựu của chủ nghĩa xã hội đang được hiện thực hóa trên đất nước của V.I. Lênin vĩ đại, với một kỳ vọng lớn lao - đó là chủ nghĩa xã hội sẽ được thực hiện thắng lợi ở nhiều nơi khác trên thế giới...

Niềm kính yêu, tin tưởng từ Người Thầy vĩ đại

Những bài học kinh nghiệm quý báu của Cách mạng Tháng Mười, tính ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa ở nước Nga Xôviết “dân chủ xã hội chủ nghĩa ngàn lần hơn chế độ dân chủ tư sản” và mô hình tổ chức bộ máy Nhà nước chuyên chính vô sản đầu tiên trên thế giới đã không chỉ hấp dẫn Nguyễn Ái Quốc khi đó, mà còn thôi thúc Người tìm đường đến với đất nước của V.I.Lênin vĩ đại. Tuy nhiên, khi Người đến được nước Nga, thì V.I.Lênin - người thầy của cách mạng vô sản thế giới đã qua đời. Dù không thể gặp vị lãnh tụ kính yêu của giai cấp vô sản, song thực tiễn đời sống chính trị, kinh tế, văn hoá xã hội trên đất nước Nga; tình cảm của nhân dân Nga đối với V.I.Lênin, đặc biệt là tình cảm của V.I.Lênin đối với các dân tộc thuộc địa đã làm Nguyễn Ái Quốc xúc động. Trong niềm cảm phục và tiếc thương vô hạn, Người đã viết bài “*Lênin và các dân tộc thuộc địa*”; trong đó nhấn mạnh rằng, tin Lenin qua đời “đến với mọi người như sét đánh ngang tai, truyền đi khắp các bình nguyên phì nhiêu ở châu Phi và các cánh đồng xanh tươi ở châu Á”. Bởi rằng, “người lãnh tụ vĩ đại này khi giải phóng nhân dân mình, còn muốn giải phóng các dân tộc khác nữa”, nên những người dân thuộc địa cũng “coi Lenin là người giải phóng cho họ”[4] khỏi ách áp bức bóc lột của kẻ thống trị.

Nguyễn Ái Quốc nhận thấy, V.I.Lênin không chỉ là lãnh tụ của nhân dân Liên Xô mà còn là lãnh tụ của tất cả những người bị áp bức, bị đọa đầy đau khổ. V.I.Lênin chính là người đầu tiên đánh giá đúng vị trí, vai trò của nhân dân ở các thuộc địa trong sự nghiệp giải

phóng xã hội, giải phóng con người. Sự thật là, dù V.I.Lênin đã mất, song Quốc tế thứ III - Quốc tế Cộng sản do Người sáng lập (6/3/1919) đề lãnh đạo phong trào cộng sản và công nhân quốc tế cùng với khẩu hiệu: “Vô sản các nước và các dân tộc bị áp bức đoàn kết lại!” vẫn luôn là “ngọn cờ của quốc tế cho những người bị áp bức”; vẫn đã, đang và sẽ sống mãi trong lòng nhân dân yêu hòa bình, độc lập, tự do và công lý trên toàn thế giới. Cùng với đó, “đạo đức vĩ đại và cao đẹp của người thầy đã ảnh hưởng lớn lao tới các dân tộc châu Á và đã khiến cho trái tim của họ hướng về Người, không gì ngăn cản nổi”[5].

V.I.Lênin không chỉ muốn giải phóng nước Nga, nhân dân Nga mà còn muốn giải phóng tất cả các dân tộc bị áp bức khác nữa, nên, “thật dĩ nhiên là tất cả những hy vọng của người nô lệ bị áp bức ở các nước thuộc địa vào một tương lai tốt đẹp đều gắn với tên tuổi của Lênin”[6]. Trong tư tưởng của V.I.Lênin, “nếu không có sự tham gia của các dân tộc thuộc địa, thì cách mạng xã hội không thể có được”[7], nên trong Quốc tế Cộng sản do V.I.Lênin lãnh đạo, vấn đề thuộc địa, công cuộc giải phóng nhân dân các thuộc địa luôn được quan tâm sâu sắc. Và vì vậy, “khi còn sống, Người là cha, thầy học, đồng chí và cố vấn của chúng ta. Ngày nay, Người là ngôi sao sáng chỉ đường cho chúng ta đi tới cuộc cách mạng xã hội. Lênin bất diệt sẽ sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta”[8].

Đặc biệt, tham luận tại Đại hội Quốc tế Cộng sản lần thứ V (6/1924), Nguyễn Ái Quốc không chỉ phê phán Đảng Cộng sản Pháp chưa quan tâm đúng mức vấn đề thuộc địa và kiến nghị những biện pháp cụ thể cần phải thực hiện mà

Người sau đó còn khẳng định trong bài viết “*Lênin và các dân tộc thuộc địa*” (năm 1925) rằng: V.I.Lênin chính là người “đã đặt cơ sở cho một kỷ nguyên mới, thật sự cách mạng trong các nước thuộc địa”. Và cũng vì thế, Người nhấn mạnh: “Vì chúng ta tự coi mình là học trò của Lênin, cho nên chúng ta cần phải tập trung tất cả sức lực và nghị lực để thực hiện trên thực tế những lời di huấn quý báu của Lênin đối với chúng ta về vấn đề thuộc địa cũng như các vấn đề khác”[9].

Những năm tháng ở nước Nga, Hồ Chí Minh có điều kiện tham dự Hội nghị Quốc tế nông dân (1923), Quốc tế cứu tế đỏ (1924), Quốc tế thanh niên (1924), Quốc tế công đoàn (1924)... và trở thành một người chiến sĩ kiên cường của phong trào cộng sản, công nhân quốc tế. Không chỉ ngưỡng mộ, kính yêu V.I.Lênin, Người còn nỗ lực thực hiện trọn vẹn những di huấn của V.I.Lênin, kiên quyết bảo vệ và phát triển những luận điểm của V.I.Lênin về vấn đề dân tộc và thuộc địa; đồng thời, đặt nền móng cho tình hữu nghị giữa nhân dân Nga và nhân dân các dân tộc khác đã từng có những đại diện đến thực tế ở nước Nga.

Dù thời gian không dài, song những gì thu nhận được trong những năm tháng ở nước Nga đã giúp Nguyễn Ái Quốc nhận thức sâu sắc hơn về V.I.Lênin vĩ đại, về Cách mạng Tháng Mười và những bài học kinh nghiệm quý báu của nhà nước Nga Xôviết; về chủ nghĩa Mác qua thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước Nga... để Người quyết tâm trở về gần Tổ quốc, hoạch định một lộ trình cho công cuộc giải phóng dân tộc Việt Nam.

Vận dụng những bài học của Cách mạng Tháng Mười vào Việt Nam

Mang những khát vọng về giải phóng dân tộc, về một đất nước Việt Nam độc lập, tự do, hạnh phúc, nhất là về tình đoàn kết quốc tế của V.I.Lênin vĩ đại sẽ được hiện thực hóa ở Việt Nam, Nguyễn Ái Quốc rời nước Nga và ngày 11/11/1924, Người đã về đến Quảng Châu (Trung Quốc). Tại Quảng Châu, Người tìm hiểu và bắt đầu xây dựng lực lượng, chuẩn bị về chính trị, tư tưởng và tổ chức cho sự ra đời của một chính Đảng kiểu mới cho giai cấp công nhân và dân tộc Việt Nam theo nguyên tắc một Đảng Mácxít Lêninnít. Từ nội dung những bài giảng của mình cho những thanh niên Việt Nam yêu nước tại các lớp huấn luyện chính trị về chủ nghĩa Mác – Lênin, về lý luận cách mạng, về đạo đức cách mạng, về Đảng Cộng sản, về chủ nghĩa xã hội, về Quốc tế Cộng sản và các tổ chức đoàn thể, v.v.. và cùng với việc truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin về Việt Nam, Nguyễn Ái Quốc đã mang đến cho phong trào cách mạng trong nước một luồng sinh khí mới, mang hơi thở của thời đại.

Tầm quan trọng và ảnh hưởng của V.I. Lênin, của Cách mạng Tháng Mười Nga đã được Nguyễn Ái Quốc khẳng định trong tác phẩm Đường Cách mệnh (xuất bản đầu năm 1927, sau sửa lại là Đường Cách mệnh): “Trong thế giới bây giờ chỉ có cách mệnh Nga là thành công, và thành công đến nơi” và “cách mệnh Nga dạy cho chúng ta rằng muốn cách mệnh thành công thì dân chúng (công nông) làm gốc, phải có Đảng vững bền, phải bền gan, phải hy sinh, phải thống nhất. Nói tóm lại là phải theo chủ nghĩa Mã Khắc Tư và Lênin”[10]. Đặc biệt, khi phong trào đấu tranh yêu nước ngày càng phát triển, khi phong trào công nhân

chuyển dần từ tự phát sang tự giác; khi đội ngũ cán bộ cốt cán được trang bị lý luận Mác - Lênin và trang bị phương pháp vận động quần chúng về nước hoạt động, trưởng thành trong thực tiễn... thì những điều kiện chín muồi cho sự ra đời của một Đảng chân chính, cách mạng đã đến rất gần!

Thực tế, các tổ chức cộng sản đã được thành lập, song, nguy cơ chia rẽ, tranh giành ảnh hưởng đối với quần chúng, làm mất đoàn kết ở bộ phận ưu tú của các tổ chức cộng sản không chỉ gây chia rẽ nội bộ, mà còn tác động xấu đến sự phát triển của phong trào cách mạng trong nước. Trong bối cảnh đó, Nguyễn Ái Quốc không chỉ thấm nhuần lời dạy của V.I.Lênin về sự đoàn kết thống nhất trong Đảng, mà còn bằng uy tín và kinh nghiệm của mình, bằng sự nhạy cảm, quyết đoán của mình để kịp thời triệu tập và tổ chức thành công Hội nghị hợp nhất các tổ chức cộng sản ở Việt Nam (từ 6/1/1930 đến 7/2/1930) tại Cửu Long, Hồng Kông (Trung Quốc) để thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

Đảng ra đời, *Chánh cương vắn tắt, Sách lược vắn tắt, Điều lệ vắn tắt của Đảng*, v.v.. do Người soạn thảo được thông qua, mà nội dung cốt lõi là “chủ trương làm tư sản dân quyền cách mạng và thổ địa cách mạng để đi tới xã hội cộng sản”[11] đã đáp ứng được yêu cầu của đất nước và các tầng lớp nhân dân. Với đường lối chính trị đúng đắn, với sự lãnh đạo của Đảng, Nhân dân Việt Nam đã từng bước vượt mọi khó khăn, gian khổ; đã rèn luyện và đón thời cơ, chớp thời cơ vùng lên Tổng khởi nghĩa để giành chính quyền thắng lợi vào mùa Thu năm 1945. Cách mạng Tháng Tám năm 1945 đã thành công, nước Việt Nam Dân

chủ Cộng hòa đã ra đời - một nhà nước kiểu mới được xây dựng và hoạt động trên cơ sở chọn lọc những yếu tố tích cực của mô hình tổ chức nhà nước Xôviết và có những sáng tạo, phù hợp với điều kiện cụ thể của Việt Nam đã trải qua 77 năm xây dựng và phát triển. Đó thực sự là Nhà nước của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản.

Như vậy là, 105 năm sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga (1917-2022) và 77 năm sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám (1945-2022), có thể khẳng định rằng: Kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng của Đảng. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân Việt Nam đã tiến hành thắng lợi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp (1945-1954) và kháng chiến chống Mỹ, cứu nước (1954-1975) để giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc; đồng thời, tiếp tục vững bước trên con đường đổi mới và hội nhập quốc tế sâu rộng, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Dù thế giới đầy biến động, song vượt lên mọi khó khăn, thử thách, những thành tựu của Việt Nam về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh, quốc phòng, đối ngoại, v.v.; những đóng góp của Việt Nam trong khu vực và quốc tế trên các lĩnh vực hòa bình, an ninh, phát triển, bảo vệ quyền con người và các lĩnh vực khác... là minh chứng cho thấy “cuộc đấu tranh của nhân dân các nước vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ, phát triển và tiến bộ xã hội dù gặp nhiều khó khăn, thách thức, nhưng sẽ có những bước tiến mới. Theo quy luật tiến hóa của lịch sử,

loài người nhất định sẽ tiến tới chủ nghĩa xã hội” như Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011) đã khẳng định.

Đồng thời, những “trái ngọt” của một Việt Nam kiên định, bản lĩnh trước những đổi thay của thời cuộc cũng chứng minh rằng, Chủ tịch Hồ Chí Minh lựa chọn chủ nghĩa Mác - Lênin, lựa chọn con đường cứu nước theo cách mạng vô sản và Đảng ta, Nhân dân ta kiên định trên con đường đi lên chủ nghĩa xã hội là đúng đắn, phù hợp xu thế phát triển tất yếu khách quan của nhân loại. Cùng với đó, bất chấp mọi âm mưu, thủ đoạn, chiêu trò xuyên tạc, bịa đặt hay phủ nhận giá trị của Cách mạng Tháng Mười và chủ nghĩa Mác - Lênin, thì đúng như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Chủ nghĩa Lênin đối với chúng ta, những người cách mạng và Nhân dân Việt Nam, không những là cái “cẩm nang” thần kỳ, không những là cái kim chỉ nam, mà còn là mặt trời soi sáng con đường chúng ta đi tới thắng lợi cuối cùng, đi tới chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản”[12]./.

[1] Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.12, tr.561

[2] V.I Lênin: Toàn tập, Nxb. Tiến bộ, Mátxcova, 1978, t.44, tr.184-185

[3] Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.12, tr.562

[4] Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.1, tr.257

[5] Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.1, tr.317

[6] Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.2, tr.222

[7] Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.2, tr.147

[8]Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.1, tr.257

[9]Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.1, tr.304

[10]Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.2, tr.304

[11]Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.3, tr.1

[12]Hồ Chí Minh: Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.12, tr.563

CHÂN LÝ CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI

GS.TS VŨ VĂN HIỀN

105 năm đã trôi qua, kể từ tháng lợi của Cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười vĩ đại - cuộc cách mạng đã làm cho mơ ước ngàn đời của quần chúng bị áp bức và bị bóc lột về cuộc sống tốt đẹp, về sự công bằng, về khả năng xây dựng xã hội xã hội nhân đạo, trở thành hiện thực. Cách mạng Tháng Mười Nga vì thế mãi mãi được ghi nhận là cuộc cách mạng giải phóng xã hội, giải phóng con người. Đó chính là xung lực mang lại nội dung mới cho sự phát triển thế giới, làm tăng vai trò của các dân tộc trong đời sống quốc tế và đẩy mạnh mối giao lưu quốc tế trong đời sống các dân tộc.

Người ta đã nói nhiều về cách mạng Tháng Mười Nga với biết bao lời trân trọng ngợi ca của những người yêu chân lý, và cả không ít điều hằn học tức tối của những kẻ oán thù ngay từ khi Cách mạng Tháng Mười Nga thành công. Nhất là hiện nay, khi bộ mặt thế giới có những thay đổi hết sức phức tạp, thậm chí đã xảy ra nhiều điều nghịch lý ngay cả với những thành quả của Cách mạng Tháng Mười Nga, thì có người đã rơi trí và đi tới nhận thức sai lạc. Hơn thế nữa, kẻ thù đủ loại đang lợi dụng sự khủng hoảng của chủ nghĩa xã hội và nhất là sự đổ vỡ chế độ xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu

và Liên Xô để bôi nhọ hình ảnh của Cách mạng Tháng Mười Nga và công kích vào cơ sở tư tưởng của cuộc cách mạng đó là chủ nghĩa Mác- Lênin.

Luận điệu của họ thực ra chẳng có gì mới, chỉ có điều lần này họ nói thẳng thừng hơn. Họ cho rằng Cách mạng Tháng Mười Nga là đích đắc của lịch sử, là cuộc bạo động phản dân chủ, là cuộc cách mạng đã đẻ non, lỗi thời, hết tác dụng. Họ coi chủ nghĩa Mác - Lênin là thứ tôn giáo không tưởng, và con đường xã hội chủ nghĩa được họ ví như một khúc cong của lịch sử, là đoạn vòng vèo đầy đau khổ đi lên chủ nghĩa tư bản.

Không phải ngẫu nhiên mà ở các nước phương Tây và ngay tại nước Nga, chủ đề về Cách mạng Tháng Mười Nga lại được đặt ra gay gắt như thế. Cũng không phải ngẫu nhiên mà nước ta cũng đã xuất hiện ở đây đó một vài bài viết hoặc lời nói có những luận điểm sai trái, thậm chí nhân đó công kích trắng trợn vào chế độ xã hội chủ nghĩa của chúng ta.

Vậy nên cần thiết phải làm rõ chân lý.

1. Cách mạng Tháng Mười Nga không phải là đích đắc của lịch sử, mà là bước phát triển tất yếu, xuất phát từ yêu cầu bức bách cần đổi mới cơ cấu và hình thức phát triển của thế giới

Như mọi người đều thấy, sự phát triển của lịch sử loài người được đo không chỉ bằng thán, năm, thế kỷ, thiên niên kỷ mà trước hết bằng những chuyển biến xã hội sâu sắc, những thay đổi mang tính cách mạng trong xã hội. Mỗi một thời đại đều được nảy sinh từ những cột mốc đấu tranh cách mạng. Do vậy, các cuộc cách mạng đều gắn liền với thời đại, đều có tính tất yếu, hoàn toàn không phải là biến cố ngẫu nhiên tùy hứng của lịch sử. Cách mạng Tháng Mười Nga lại càng như thế.

Nước Nga và Đảng Bolshevik vào mùa thu năm 1917 đứng trước thời điểm lịch sử. Sự tham gia của đế quốc Nga vào cuộc chiến tranh thế giới lần thứ nhất tổn hại biết bao sinh mạng, của cải. Thái độ của Chính phủ lâm thời lúc đó không muốn đáp ứng nguyện vọng của quần chúng là ký hiệp ước hòa bình và giải quyết vấn đề chia ruộng đất của bọn địa chủ cho nông dân, thảm họa kinh tế và sự hỗn loạn xã hội đã tăng lên đến mức thấy rõ dấu hiệu sụp đổ. Khi ấy thượng tầng xã hội Nga bị rối loạn; khi ấy tầng lớp những người lao động, thợ thuyền, binh lính không thể chịu nổi cuộc sống quá ngột ngạt, ngột ngạt như vậy nữa; khi ấy bộ tham mưu của Đảng và giai cấp công nhân Nga đứng đầu là Lenin đã nắm bắt chiều hướng vận động của xã hội, chớp thời cơ và phát động khởi nghĩa giành chính quyền. Cách mạng vô sản đã nổ ra như tất yếu.

Cũng cần nhắc lại một đặc điểm của lịch sử: các cuộc chiến tranh thường là nguồn gốc của những cuộc cách mạng hoặc là ngòi nổ cho các cuộc cách mạng. Công xã Paris thực sự là tiếng vọng của cuộc chiến tranh Pháp - Phổ; cuộc cách mạng Nga năm 1905 được thúc đẩy bởi

sự chém giết giữa binh lính nước Nga và Nhật Bản, và tương tự, cuộc Chiến tranh thế giới thứ nhất giữa các nước đế quốc đã gây ra bão táp. Cách mạng Tháng Mười Nga trở thành đỉnh cao của cơn bão táp ấy. Cách mạng Tháng Mười Nga đã nổ ra thắng lợi. Đó là minh chứng hùng hồn cho sự thiên tài của Lenin trong việc phát hiện sự phát triển không đều của chủ nghĩa tư bản và từ đó tìm ra mắt xích, tìm ra khâu yếu nhất của nó. Nó lại càng chứng tỏ luận điểm của Lenin về khả năng thắng lợi của cách mạng xã hội chủ nghĩa ở một số nước, và thậm chí ở một nước, là đúng đắn và sáng tạo.

2. Cách mạng Tháng Mười Nga có bản chất và định hướng hòa bình dân chủ, là cuộc cách mạng sống mãi cùng lịch sử.

Hòa bình - dân chủ - hạnh phúc, những tiếng ngọt ngào ấy bao giờ cũng được loài người trân trọng ước ao và từ lâu con người luôn quan tâm sâu sắc đến những lý tưởng ấy. Lịch sử chỉ dành cho số phận của loài người và của nhiều dân tộc những khoảng thời gian hòa bình rất ngắn so với chiều dài của nó. Thế kỷ XX đã phải chịu đựng thảm họa của hai cuộc chiến tranh thế giới. Nếu như không có Cách mạng Tháng Mười Nga và không có chủ nghĩa xã hội hiện thực, cứ mặc cho chủ nghĩa đế quốc tự do cướp bóc và tự do tranh ăn bằng súng đạn, thử hỏi thế giới sẽ ra sao?

Cách mạng Tháng Mười Nga đã mở ra thời kỳ mới cho loài người là khả năng ngăn ngừa chiến tranh thế giới và cùng tồn tại hòa bình. Đó mãi mãi là cống hiến vô giá mà lịch sử ghi nhận.

Một điều khác mà ai cũng nhớ: Việc bảo đảm hòa bình đã được đưa lên thành nhiệm vụ quan trọng hàng đầu

trong chính sách đổi mới ngoại của chính quyền xô viết thời đó. Hành động lập pháp đầu tiên của chính quyền Xô Viết là sắc lệnh của Lenin về hòa bình. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử loài người tư tưởng thiết lập một nền hòa bình vững chắc cho toàn thể giới được thể hiện trong chính sách của một quốc gia.

Cách mạng Tháng Mười Nga cũng là một cuộc cách mạng đặt nền móng cho một nền dân chủ mới, cao nhất - dân chủ xã hội chủ nghĩa, dân chủ đối với đông đảo các tầng lớp nhân dân. Vậy ở đâu và ai là người vì dân chủ ? Không nói đâu xa, cứ xem ngay tại Liên Xô trước đây và nước Nga hôm nay cũng không dễ tìm được lời giải đáp cho câu hỏi ấy. Năm 1917 cuộc tiến công vào Cung điện Mùa Đông được tiến hành bởi hàng vạn công nhân, nông dân, binh lính. Nhưng ai cũng biết đó là một cuộc cách mạng ít đổ máu nhất so với mọi cuộc cách mạng trước đó.

Vậy nên, dù ai có nói nghiêng, nói ngả thì cũng không thể đặt dấu chấm hết vào Cách mạng Tháng Mười. Cho dù thực thể của Cách mạng Tháng Mười Nga là chủ nghĩa xã hội hiện thực đang gặp những khó khăn to lớn, thậm chí đổ vỡ ở một số nơi, thì cuộc cách mạng đó vẫn sống mãi trong lòng nhân dân nước Nga và các nước khác, vì ai cũng rõ bản thân cuộc cách mạng đó đã phải nhận về toàn bộ gánh nặng lịch sử và những gian nan vất vả của người đi trước mở đường. Thực tế, cuộc cách mạng đó vẫn đang sống trong cuộc đấu tranh giai cấp những người làm công ở các nước tư bản đòi quyền dân sinh, dân chủ và đòi có việc làm. Nó vẫn tiếp tục nuôi dưỡng tinh thần dân tộc của nhân dân các nước đang xác lập chủ quyền dân tộc thực sự. Và đặc biệt, tinh thần và lý tưởng của Cách mạng

Tháng Mười Nga vẫn đang cổ vũ các nước xã hội chủ nghĩa còn lại trong việc khắc phục những lệch lạc, tinh tòi những cách thức và bước đi hợp lý để xây dựng chủ nghĩa xã hội thực sự tốt đẹp, văn minh.

3. Chủ nghĩa Mác - Lenin không phải là tôn giáo và không phải là chủ nghĩa không tưởng, mà là học thuyết khoa học bắt nguồn từ thực tiễn và cải tạo thực tiễn

Kinh nghiệm lịch sử cho thấy, các tư tưởng xã hội chủ nghĩa có nguồn gốc sâu xa từ trong sự phát triển vật chất và tinh thần của nhận loại. Chủ nghĩa Mác không nằm ngoài trào lưu tư tưởng ấy, nên nó thuộc về xã hội, thuộc về con người. Mác và Ăngghen đã từng nhấn mạnh: Những kết luận và lý thuyết của chủ nghĩa xã hội khoa học không phải là những quan niệm trừu tượng như "công bằng", "bác ái", "hạnh phúc" theo ngôn từ trống rỗng, mà đều xuất phát từ xu hướng phát triển của xã hội hiện thực. Chủ nghĩa xã hội khoa học của Mác không xa lạ như những ước mơ tận mĩ thiên đường. Nó gần gũi đời thường, nó nhìn nhận tỉnh táo về những nhu cầu hiện thực và những khả năng thực tế có thể đáp ứng được. Những khả năng đó nằm trong sự phân tích và giải quyết những mâu thuẫn sâu sắc ngay chính trong những lòng xã hội tư bản chủ nghĩa.

Việc các phần tử chống cộng luôn tìm mọi cách để công kích chủ nghĩa Mác, gán cho nó đủ thứ tội danh, càng thể hiện nó không phải là liều thuốc ru ngủ tinh thần đối với đông đảo quần chúng. Tại sao ở phương Tây, người ta khuyến khích hoặc không ngăn chặn việc xây nhà thờ, tự do giảng đạo ; người ta cung kính đón tiếp Giáo hoàng ? Bởi vì

tất cả các tôn giáo, giáo phái ở đây chẳng có gì nguy hại đối với chế độ tư bản. Chủ nghĩa Mác không phải là một giáo lý, mà là vũ khí đấu tranh của quần chúng nhân dân. Nếu đã coi đó như một tôn giáo, thậm chí là tôn giáo viển vông, thì có gì kẻ thù của chủ nghĩa Mác lại lo sợ nó đến thế? Hốt hoảng đến thế? và chống phá nó điên cuồng đến thế?

Chủ nghĩa Mác có sức thuyết phục, có tính hấp dẫn lớn và bị công kích quyết liệt, cũng là vì đó là một hệ thống luận thuyết khoa học. Chủ nghĩa Mác vừa mang tính lý luận tư tưởng, vừa có tính thực hiện cao. Nó xuất hiện và ngày càng được hoàn thiện, không nằm ngoài con đường phát triển chủ yếu của văn minh thế giới. Ngược lại, nó đã được chắt lọc từ tất cả những gì tốt đẹp nhất, tiến bộ nhất mà khoa học tự nhiên, khoa học xã hội và khoa học nhân văn tích lũy được.

Cách mạng Tháng Mười Nga là một minh chứng điển hình về sự vật chất hóa, hiện thực hóa của chủ nghĩa Mác. Việc kết hợp một cách nhuần nhuyễn lý luận mác xít với thực tiễn của phong trào công nhân Nga lúc ấy làm cho sức đột phá của cuộc cách mạng vô sản tăng lên và cũng làm cho học thuyết mác xít được hoàn thiện bằng những luận cứ mới mẻ. Tiến trình phát triển của những sự kiện tiếp theo Cách mạng Tháng Mười Nga mặc dù có biết bao biến cố phức tạp, nhưng hoàn toàn xác nhận sự thống nhất không thể tách rời giữa tính khoa học và tính cách mạng của chủ nghĩa Mác, sự gắn bó khăng khít giữa chủ nghĩa Mác với phong trào công nhân và chủ nghĩa xã hội hiện thực. Bởi vậy, Cách mạng Tháng Mười Nga còn có ý nghĩa trọng đại là làm cho những tư tưởng xã hội chủ nghĩa mác xít thực sự trở thành khoa học,

đánh dấu việc chuyển những tư tưởng đó sang phạm trù những hiện tượng thực tiễn chủ nghĩa xã hội trở thành một xã hội cụ thể.

4. Chủ nghĩa xã hội không phải là khúc quanh của lịch sử, mà là một giai đoạn phát triển rực rỡ của xã hội loài người.

Trong bản hòa tấu công kích chủ nghĩa xã hội hiện nay có cả luận điệu cho rằng, sự phát triển của xã hội loài người là một con đường tự nhiên, cả đoàn người đang cùng đi lên chủ nghĩa tư bản thì bỗng dưng có một bộ phận tách khỏi đám đông để đi theo đường mới- chủ nghĩa xã hội. Do gặp nhiều gai góc cản trở không thể đi tiếp được nữa, một số người da trắng khôn ngoan đã quyết định bỏ lối mới- lối đảng sau này, để về với chủ nghĩa tư bản. Còn lại một số người da màu lại đại đột cứ tiếp tục đi, nhưng lại đi vòng vo để cuối cùng cũng phải về con đường cũ.

Đây là một cách ví von xác xược và thô thiển.

Lịch sử loài người hàng vạn năm trở lại đây cho thấy, mỗi quốc gia, mỗi dân tộc có một quá trình hình thành và phát triển khác nhau, có cách thức, bước đi khác nhau trong không gian và thời gian rất khác nhau. Chưa bao giờ và sẽ không bao giờ có chuyện cả loài người có chung một bậc, một trình độ và cùng đồng đều tiến bước như thế.

Ngay việc coi con đường xã hội chủ nghĩa là không thể có, cũng là một cách nhìn thiển cận. Hơn bảy mươi năm xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô trước đây là một khoảng thời gian rất ngắn so với quá trình phát triển của chủ nghĩa tư bản. Nhưng chỉ với thời gian như vậy, nhân dân Xô viết đã làm nên

bao chuyện phi thường. Đó là việc quét sạch chủ nghĩa phát xít để cứu nền văn minh nhân loại, là bước tiến khổng lồ trong việc xây dựng một xã hội mới công bằng, nhân đạo. Sự sụp đổ của chế độ xã hội chủ nghĩa ở Liên Xô và Đông Âu có nhiều nguyên nhân, nhưng không thuộc bản chất chế độ xã hội chủ nghĩa

Còn chủ nghĩa tư bản mà có người cho đó là tương lai vĩnh cửu thì sao? Nó nói là tốt đẹp dân chủ ư? Đừng quên rằng chủ nghĩa phát xít đã ra đời từ chế độ tư bản chủ nghĩa. Cũng đừng quên rằng Việt Nam đã từng phải chịu đựng cuộc xâm lược của Pháp, Nhật và Mỹ. Ai cũng biết rằng chế độ tư bản chủ nghĩa không bao gồm lối sống Mỹ, chế độ đại nghị Pháp, điện tử Nhật Bản, mà nó còn bao gồm cả vùng ngoại vi mà người ta thường gọi là "thế giới thứ ba" ở châu Phi và các nước

Mỹ la tinh. Tại những nơi ấy - những nơi đang hướng theo con đường tư bản chủ nghĩa - hiện đang có hơn 500 triệu người bị đe dọa chết đói, có khoảng hơn 1,6 tỷ người đang sống trong khốn khó cùng cực.

Đúng là chủ nghĩa tư bản có được trình độ phát triển công nghệ chưa từng thấy, nhưng rất thiếu khả năng và rất vô trách nhiệm trong việc giải quyết khắc phục những nghèo đói, bất công. Tình hình thực tế ấy đã bác bỏ mọi sự nghi ngờ về tính cần thiết phải thay đổi xã hội tư bản chủ nghĩa bằng một xã hội nhân đạo hơn. Điều đó càng chứng tỏ lý tưởng của cách Mạng Tháng Mười về một xã hội bình đẳng, công bằng, hòa bình và hữu nghị mãi mãi là chân lý của thời đại. Chân lý ấy tiếp tục soi sáng con đường chúng ta đi hôm nay.

KHI CÁCH MẠNG TRÀN QUA NƯỚC NGA NĂM 1917

YÊN BÌNH (lược dịch và tổng hợp)

Chỉ trong 9 tháng (từ tháng 2 đến tháng 11) của năm 1917, hai cuộc cách mạng đã diễn ra ở nước Nga, làm thay đổi lịch sử của cả một dân tộc. Đó là Cách mạng Tháng Hai chấm dứt chế độ quân chủ chuyên chế Sa hoàng và Cách mạng Tháng Mười đưa những người Bolshevik, dưới sự lãnh đạo của V.I.Lênin, lên nắm chính quyền, khai sinh ra Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết.

Tiếng sét trên bầu trời quang đãng

Cuộc nổi dậy quét sạch chế độ chuyên chế Sa hoàng nổ ra vào Ngày Quốc tế Phụ nữ (8-3-1917, tức ngày 23-2-1917 theo lịch cũ Julius của Nga). Nhà sử học George Katkov, tác giả cuốn sách

“Cách mạng Tháng Hai” xuất bản năm 1967, cho biết, cuộc cách mạng khởi đầu bằng cuộc đình công của thợ dệt trong các nhà máy ở quận Vyborg của Petrograd (nay là Saint Petersburg). Cuộc đình công đã biến thành tổng bãi công chính trị và nhanh chóng lan ra khắp

thành phố. Chỉ trong ngày đầu tiên, cuộc biểu tình trên đã quy tụ 90.000 người. Nhà sử học George Katkov nhớ lại: Ban đầu, người dân xuống đường đấu tranh với khẩu hiệu “Bánh mì”, bởi thành phố đang gặp vấn đề nghiêm trọng về nguồn cung lương thực. Nhưng sau đó, các khẩu hiệu khác như: “Đả đảo chiến tranh”, “Đả đảo chế độ chuyên chế”... lần lượt xuất hiện.

Cuộc tổng bãi công chính trị nhanh chóng biến thành khởi nghĩa vũ trang, khi công nhân biểu tình kêu gọi binh lính đứng về cách mạng, lật đổ Sa hoàng. Ngày 12-3-1917, cuộc khởi nghĩa lan ra khắp nơi ở thủ đô. Triều đình Sa hoàng phải huy động 60.000 binh lính đàn áp phong trào. Tuy nhiên, binh lính được nhân dân vận động đã đứng về phe những nhà cách mạng. Ba ngày sau, Sa hoàng Nicholas II thoái vị, chế độ quân chủ chuyên chế Sa hoàng đã bị lật đổ. “Không ai nghĩ rằng, Ngày Quốc tế Phụ nữ lại là ngày đầu tiên của cuộc cách mạng”, Leon Trotsky-một trong những nhà lãnh đạo Bolshevik-từng viết trong cuốn “Lịch sử Cách mạng Nga” như vậy. Còn theo nhà sử học George Katkov, cuộc Cách mạng Tháng Hai nổ ra như “một tiếng sét trên bầu trời quang đãng”.

V.I.Lênin phát biểu trước người dân Petrograd năm 1917. Ảnh: Sputnik

Một ngày sau khi chế độ quân chủ chuyên chế Sa hoàng bị lật đổ, nước Nga chứng kiến ??sự thành lập của một hệ thống đặc biệt, theo đó quyền lực thuộc về hai cơ cấu độc lập: Chính phủ lâm thời (đại diện cho giai cấp tư sản) và các Xô viết đại biểu (cơ quan được bầu ra hình thành từ lực lượng công nhân, nông dân và binh sĩ-đại diện cho giai cấp vô sản). Tuy nhiên, Chính phủ lâm thời không giải quyết những vấn đề đã hứa, như: Cải cách ruộng đất cho nông dân, tạo việc làm cho công nhân, vẫn quyết theo đuổi chiến tranh... Nhà báo người Mỹ John Reed viết trong cuốn sách “Mười ngày rung chuyển thế giới” rằng: “Nước Nga rộng lớn quần quai trong đau đớn khi khai sinh ra một thế giới mới”. Trong cuốn sách trên, ông John Reed miêu tả những vụ bắn nhau trên đường phố, nhưng cũng nhận thấy sự hình thành của một con người mới: “Ở nước Nga mới, mọi người đều có quyền bầu cử và đất nước đã thấy sự xuất hiện những tờ báo công nhân, Xô viết và công đoàn”.

Tuy nhiên, cục diện chính trị trên không thể kéo dài vì hai chính quyền đại diện cho hai giai cấp đối lập trong xã hội không thể cùng song song tồn tại. Do đó, V.I.Lênin và Đảng Bolshevik xác định cần lật đổ chính quyền tư sản lâm thời, chuyển từ cách mạng dân chủ tư sản sang cách mạng xã hội chủ nghĩa, với khẩu hiệu: “Tất cả chính quyền về tay Xô viết” và “Hòa bình, ruộng đất, bánh mì”.

Chiến thắng của những người Bolshevik

Trong bài viết “1917: Khi cách mạng tràn qua nước Nga”, tác giả Oleg Egorov nhấn mạnh: “Trước khi Cách mạng Tháng Mười nổ ra, tại Đại hội Xô viết toàn Nga lần thứ nhất khai mạc tại

Petrograd tháng 6-1917, V.I.Lênin từng tuyên bố: “Đảng Bolshevik sẵn sàng nắm lấy toàn bộ chính quyền”. Khi đó những tràng cười vang lên trong phòng, vì không ai tin vào sự thành công của những người Bolshevik. Tuy nhiên, chỉ một vài tháng sau, những người Bolshevik đã nắm giữ tất cả quyền lực”.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng Bolshevik và V.I.Lênin, đêm 24 rạng sáng 25-10-1917 (tức ngày 7-11-1917), cách mạng nổ ra, quân khởi nghĩa đã nhanh chóng chiếm Petrograd và bao vây Cung điện Mùa Đông, nơi ẩn náu cuối cùng của giai cấp tư sản. 2 giờ sáng 25-10-1917, quân khởi nghĩa đánh chiếm Cung điện Mùa Đông, bắt sống toàn bộ bộ trưởng, Chính phủ Kerensky bị sụp đổ hoàn toàn. Cuộc nổi dậy của những người Bolshevik đã thành công rực rỡ.

Ngay trong đêm thắng lợi đầu tiên của Cách mạng Tháng Mười (25-10-1917), Đại hội Xô viết toàn Nga lần thứ hai đã cử ra Chính phủ Xô viết đầu tiên, được gọi là Hội đồng Ủy viên nhân dân do V.I.Lênin làm Chủ tịch. Đại hội đã thông qua hai văn kiện đầu tiên của chính quyền Xô viết, gồm: “Sắc lệnh hòa bình” và “Sắc lệnh ruộng đất” do V.I.Lênin soạn thảo và công bố. “Sắc lệnh hòa bình” là một văn kiện lịch sử có giá trị như một cương lĩnh hòa bình đầu tiên của nhân loại trong thế giới đương đại, trong đó V.I.Lênin khẳng định bảo vệ hòa bình là vấn đề cấp bách, có ý nghĩa sống còn của nhân loại. Người cũng kêu gọi chính phủ tất cả các bên can dự vào Chiến tranh thế giới thứ nhất phải đình chiến và tiến hành những cuộc thương lượng, đàm phán hòa bình để “ký kết một hòa ước hòa bình ngay lập tức” mà không cường bức, không thôn tính, không xâm chiếm

đất đai của nhau và không được sáp nhập các dân tộc khác vào lãnh thổ của mình.

Trong khi đó, “Sắc lệnh ruộng đất” chỉ rõ ruộng đất là một trong những nội dung cơ bản của cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa và nó phải được đặt ra một cách rõ ràng trong chương trình nghị sự, các kế hoạch hành động của chính quyền cách mạng. V.I.Lênin cho rằng, sau thời khắc Cách mạng Tháng Mười giành thắng lợi, thì quyền sống làm người, quyền được sử dụng tất cả tài sản, ruộng đất mà cách mạng đã giành lại từ tay giai cấp địa chủ, tư sản và tay sai đều phải giao, trả lại cho chính quyền cách mạng quản lý và nó phải thuộc về quyền sở hữu toàn dân.

Chỉ một tuần sau khi Cách mạng Tháng Mười thành công, ngày 2-11-1917, Chính phủ Xô viết đã công bố bản “Tuyên ngôn về quyền của các dân tộc nước Nga”, trong đó khẳng định những nguyên tắc căn bản của chính quyền Xô viết đối với các dân tộc. Tuyên bố trên nêu rõ, các dân tộc ở nước Nga có chủ quyền; được tự quyết ở lại trong nước Nga hoặc tách ra thành lập các quốc gia độc lập; các dân tộc được bình đẳng và phát triển tự do; xóa bỏ mọi đặc quyền và mọi hạn chế về dân tộc và tôn giáo...

Hàng dài người xếp hàng mua thực phẩm ở Petrograd năm 1917. Ảnh: rbth.com

Tiếp theo thắng lợi ở Petrograd, chính quyền Xô viết được thành lập ở

Moscow và khắp mọi miền đất nước. Do sự kháng cự điên cuồng của kẻ thù, cuộc khởi nghĩa giành chính quyền ở Moscow phải kéo dài từ ngày 26-10 đến 3-11-1917. Đến cuối tháng 3-1918, chính quyền Xô viết giành được thắng lợi hoàn toàn trên phạm vi toàn nước Nga rộng lớn.

Năm 1922, trước yêu cầu của nhiệm vụ xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ nền độc lập, an ninh của các nước Cộng hòa Xô viết, V.I.Lênin chủ trương thành lập Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết, trên cơ sở hợp nhất tự nguyện của các nước Cộng hòa Xô viết bình đẳng và tự chủ. Ngày 30-12-1922, Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết (còn gọi là Liên Xô) được thành lập. Lần đầu tiên trong lịch sử, thế giới chứng kiến một biện pháp giải quyết đúng đắn vấn đề dân tộc, thủ tiêu mọi bất bình đẳng dân tộc và xây dựng một cộng đồng anh em giữa các dân tộc.

“Yếu tố quan trọng giúp Đảng Bolshevik do V.I.Lênin lãnh đạo giành được thắng lợi, đó là Đảng Bolshevik và những người Xô viết là một tổ chức chặt chẽ, có quyết tâm nhằm thực hiện ngay lời hứa với nhân dân, “ở đây và bây giờ”, không chờ đợi chiến thắng trong chiến tranh và không chờ triệu tập Quốc hội lập hiến. Các yêu cầu thiết yếu là hòa bình và đất đai đã được những người Bolshevik thực hiện ngay khi giành thắng lợi”, tác giả Oleg Egorov nhận định. Còn theo nhà báo John Reed, “những người Bolshevik bảo đảm thành công bằng cách đi ngược lại với Chính phủ lâm thời vốn “ngại tiếp cận” trong việc giải quyết các vấn đề toàn cầu”.

Hơn một thế kỷ đã trôi qua, nhưng giá trị tinh thần của Cách mạng Tháng Mười Nga vẫn tỏa sáng, khẳng định sức sống thời đại và ý nghĩa lịch sử toàn thế giới.

Nhận diện-Đầu tranh:

KHÔNG THỂ PHỦ NHẬN GIÁ TRỊ CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA

ĐỖ PHÚ THỌ

Ngày 7-11-1917 (tức ngày 25-10-1917 theo lịch Nga), Cách mạng Tháng Mười do V.I.Lênin và Đảng Bolshevik lãnh đạo đã giành thắng lợi, lập nên nhà nước xã hội chủ nghĩa (XHCN) đầu tiên trên thế giới, mở ra một thời đại mới của xã hội loài người. 105 năm qua, thế giới đã có quá nhiều đổi thay, các thế lực thù địch tung ra

rất nhiều chiêu trò xuyên tạc, nhưng tầm vóc và ý nghĩa lịch sử của Cách mạng Tháng Mười vẫn giữ nguyên giá trị.

Bước ngoặt của lịch sử hay “sai lầm lịch sử”?

Tác giả của bài viết này đã nhiều lần đến quê hương của Cách mạng Tháng Mười, chứng kiến nhiều đoàn khách

ngiêng mình kính cẩn viếng lãnh tụ V.I.Lênin và được nghe nhiều người dân nước Nga kiêu hãnh nói về ý nghĩa lịch sử của cuộc Cách mạng Tháng Mười vĩ đại.

Theo những người dân Nga, phải hình dung nước Nga và cả thế giới hơn 100 năm trước mới thấy hết được tầm vóc của cuộc cách mạng lịch sử do V.I.Lênin và Đảng Bolshevik lãnh đạo làm rung chuyển toàn thế giới. Trước đó, nước Nga với chế độ chuyên chế Nga hoàng được ví như ngục tù lớn nhất của các dân tộc phương Đông.

Dưới ánh sáng của “Luận cương tháng Tư” và sự chỉ đạo của V.I.Lênin, những người Bolshevik xác định nhiệm vụ cấp bách và quan trọng nhất cho toàn Đảng lúc đó ở nước Nga là phải lôi cuốn đông đảo giai cấp công nhân và nhân dân lao động về phía cách mạng; thành lập đội quân chính trị đông đảo, đủ sức mạnh đánh bại lực lượng phản cách mạng; thành lập lực lượng vũ trang cách mạng làm chỗ dựa vững chắc cho cuộc đấu tranh chính trị và chủ động đối phó với sự thay đổi của tình hình. Cách mạng đã lật đổ quyền thống trị của giai cấp tư sản, của lực lượng chuyên chế phong kiến Nga hoàng, xóa bỏ tình cảnh nô lệ của quần chúng công-nông, đem lại cho họ quyền tự do, dân chủ và địa vị làm chủ xã hội.

Người dân đọc báo số ra ngày 10-11-1917, trong đó đăng tải các sắc lệnh của V.I.Lênin về hòa bình và đất đai. Ảnh: rbth.com

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười Nga cùng với sự ra đời của nhà nước công nông đầu tiên trên thế giới được xem là sự kiện lịch sử vĩ đại nhất của thế kỷ 20. Từ chỗ chỉ là ước mơ cao đẹp của loài người, sau Cách mạng Tháng Mười Nga, chủ nghĩa xã hội (CNXH) đã trở thành hiện thực và có sức mạnh vô cùng to lớn, mở đường cho các dân tộc bị áp bức vùng lên đấu tranh giành độc lập, tự do.

Thế nhưng, trong nhiều năm qua, đã có không ít kẻ cơ hội chính trị vẫn luôn tìm mọi cách xuyên tạc, phủ nhận giá trị, ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười. Thậm chí, có người còn cho rằng, Cách mạng Tháng Mười Nga là “sai lầm lịch sử” nên cần phải xóa bỏ mọi sản phẩm ra đời từ “sai lầm” đó, bao gồm tư tưởng của Chủ nghĩa Mác-Lênin, Nhà nước Liên Xô, Đảng Cộng sản Liên Xô, hệ thống XHCN... Đặc biệt, từ khi Liên Xô và các nước XHCN Đông Âu do mắc các sai lầm và sụp đổ (năm 1991), họ đã “kết luận” rằng, Cách mạng Tháng Mười Nga kéo nước Nga theo con đường XHCN là trái với quá trình lịch sử-tự nhiên.

Sự thật không thể phủ nhận

Có lẽ những kẻ cơ hội chính trị nói trên không biết hoặc cố tình không muốn biết rằng, ngay sau Cách mạng Tháng Mười, V.I.Lênin và Đảng Bolshevik Nga đã tập trung củng cố chính quyền Xô viết, xây dựng chế độ xã hội mới, đem lại cuộc sống tốt đẹp cho quần chúng nhân dân. “Sắc lệnh hòa bình” và “Sắc lệnh ruộng đất” được ban hành ngay sau khi

cách mạng thành công, đáp ứng được ý nguyện của quần chúng nhân dân lao động Nga về một cuộc sống hòa bình, tự do và hạnh phúc. Nhờ sức mạnh công nghiệp hùng hậu, nhờ sức động viên của chế độ xã hội mới, nhờ sự quên mình của nhân dân, tài tổ chức lãnh đạo của Đảng Cộng sản Liên Xô, một đảng được tôi luyện trong ngọn lửa Tháng Mười, Liên Xô đã trở thành lực lượng quyết định nhất tiêu diệt chủ nghĩa phát xít, cứu loài người khỏi thảm họa hủy diệt. Chỉ trong vòng 20 năm sau chiến tranh, Liên Xô đã đạt những thành tựu vĩ đại làm cả thế giới khâm phục: Nước đầu tiên khai phá con đường chinh phục vũ trụ, cũng là nước đầu tiên đưa năng lượng hạt nhân vào phục vụ đời sống hòa bình của con người.

Cũng cần phải nhắc lại rằng, sau Chiến tranh thế giới lần thứ hai, chế độ XHCN được xây dựng ở hàng loạt quốc gia châu Âu (CHDC Đức, Tiệp Khắc, Ba Lan, Hungary, Bulgaria, Romania, Albania...), châu Á (Trung Quốc, Việt Nam, Mông Cổ, Triều Tiên, Lào) và khu vực Mỹ Latin (Cuba), tạo thành hệ thống XHCN thế giới. Bên cạnh đó, có hàng chục quốc gia khác định danh XHCN trong quốc hiệu của mình và nhiều quốc gia châu Á, châu Phi, Mỹ Latin tuyên bố định hướng XHCN.

Với người lao động ở vị trí làm chủ xã hội, hệ thống XHCN thế giới đã phát triển kinh tế rất mạnh mẽ, vượt qua chủ nghĩa tư bản (CNTB) về tốc độ tăng trưởng trong nhiều thập kỷ, công nghiệp hóa thành công, nhanh chóng xóa bỏ tình trạng nghèo nàn ở nhiều quốc gia, trở thành một lực lượng kinh tế-vật chất hùng hậu trên thế giới. Phát triển xã hội với nhiều ưu việt về văn hóa, giáo dục, y tế, nhà ở, thể thao, bình đẳng giới, phúc

lợi xã hội và quyền của nhân dân lao động nói chung. Phát triển khoa học kỹ thuật, công nghệ với tốc độ và thành tựu bước ngoặt, dẫn đầu thế giới trên nhiều lĩnh vực, điển hình là khoa học vũ trụ, kỹ thuật quân sự... Thực hành nền đối ngoại hòa bình, hợp tác và phát triển, gắn hòa bình với độc lập dân tộc, chủ quyền quốc gia, quyền tự quyết, bình đẳng trong sinh hoạt quốc tế; tạo ra một kiểu quan hệ quốc tế mới giữa các quốc gia, dân tộc; giương cao ngọn cờ chủ nghĩa quốc tế vô sản.

Thực tế là như vậy, nhưng một số đối tượng lại tìm mọi cách xuyên tạc lịch sử, lợi dụng sai lầm của một số đảng cộng sản để phản bác Chủ nghĩa Mác-Lênin, cho rằng, “CNXH là không tưởng”, là “sai lầm của lịch sử”...

Năm 2005, trong thông điệp trước Quốc hội Liên bang Nga, Tổng thống Nga V.Putin đã mô tả sự sụp đổ của Liên Xô như thảm họa địa chính trị lớn nhất của thế kỷ trước.

Sức sống trường tồn của Chủ nghĩa Mác-Lênin

Thắng lợi của cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga năm 1917 đánh dấu sự ra đời của CNXH hiện thực trên thế giới. Từ một nước, CNXH đã phát triển thành một hệ thống, với những thành tựu to lớn và tính ưu việt nổi bật. Tuy nhiên, sự sụp đổ của Liên Xô và các nước Đông Âu vào thập kỷ cuối thế kỷ 20 làm cho phong trào cộng sản và công nhân quốc tế lâm vào giai đoạn khủng hoảng, tạm thời thoái trào. Lợi dụng vấn đề này, các thế lực thù địch, phản động và chủ nghĩa cơ hội, xét lại ra sức công kích, xuyên tạc Chủ nghĩa Mác-Lênin, vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản, con đường đi lên CNXH ở Việt Nam và cho rằng: “Đi theo

CNTB, Việt Nam mới giàu có và phù hợp với xu thế phát triển của thời đại hiện nay”.

Ai cũng biết rằng, do sử dụng có hiệu quả các thành tựu của cuộc cách mạng khoa học và công nghệ hiện đại, sự phát triển của lực lượng sản xuất đã làm cho của cải trong xã hội có sự gia tăng nhanh chóng. Thế nhưng, CNTB vẫn được xây dựng trên nền tảng chế độ chiếm hữu tư nhân về tư liệu sản xuất nên sự giàu có đó luôn thuộc về thiểu số giai cấp tư sản thống trị, bóc lột; đại đa số công nhân, nhân dân lao động luôn có nguy cơ bị đẩy vào cảnh thất nghiệp, nghèo đói và ngày càng bần cùng hóa. Nhiều ông chủ tư sản đang nắm giữ khối tài sản vài chục tỷ USD-nhiều hơn tài sản của một quốc gia nghèo. Việc nhiều công nhân và người lao động ở các nước tư bản hiện nay sở hữu một lượng cổ phần, cổ phiếu nhất định và có cuộc sống vật chất tương đối đầy đủ không phải do sự hảo tâm của giai cấp tư sản, càng không phải CNTB đã thay đổi về bản chất như nhiều người lầm tưởng, mà đó là sự điều chỉnh, thích nghi của CNTB để kéo dài sự tồn tại và phát triển. Thực tế, khoảng cách giàu nghèo ngày càng gia tăng ở các nước tư bản và giữa các nước tư bản phát triển với các nước đang phát triển. Hậu quả của cuộc cách mạng khoa học, công nghệ hiện đại và các chính sách tư nhân hóa, bãi bỏ hoặc cắt giảm phúc lợi xã hội... đang đẩy hàng triệu người lao động lâm vào cảnh mất việc làm.

Nếu chỉ coi sự sụp đổ của mô hình CNXH ở Liên Xô và các nước Đông Âu là bằng chứng để thừa nhận thời đại hiện nay là của CNTB thì đó là cách nhìn

thiên cận, thiếu kiến thức lịch sử và khoa học về thời đại. Bởi, quá trình ra đời, phát triển và thay thế thời đại này bằng một thời đại khác phải trải qua chặng đường lâu dài, quanh co, phức tạp, chứa đựng cả bước tiến mạnh mẽ và cả sự tụt lùi, đảo võ.

Hiện nay, CNXH hiện thực mặc dù đang gặp nhiều khó khăn, nhưng xu thế phát triển tất yếu của thời đại từ CNTB lên CNXH vẫn luôn tỏ rõ trong thực tế. CNXH hiện thực vẫn tồn tại ở một số nước và khẳng định sức sống mãnh liệt, triển vọng phát triển. Sự phát triển của Việt Nam trong những năm qua là một ví dụ sinh động. Những tư tưởng về một xã hội công bằng, bình đẳng vẫn tiếp tục thấm thấu trong nhận thức và biến thành hành động cách mạng của giai cấp công nhân và nhân dân lao động trên thế giới. Các định hướng về giải phóng lực lượng sản xuất, xóa bỏ áp bức, bóc lột, bất công, sự phân hóa giàu nghèo... để hướng tới một xã hội văn minh, giàu mạnh vẫn là những giá trị cơ bản, phù hợp với tình cảm, nguyện vọng và lợi ích của đại đa số nhân dân lao động trên toàn thế giới.

Trong bài viết “Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam”, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng luận giải và khẳng định: “Ngay khi mới ra đời và trong suốt quá trình đấu tranh cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn luôn khẳng định: CNXH là mục tiêu, lý tưởng của Đảng Cộng sản và nhân dân Việt Nam; đi lên CNXH là yêu cầu khách quan, là con đường tất yếu của cách mạng Việt Nam”.

Kỷ niệm 105 năm Cách mạng tháng Mười (7/11/1917 - 7/11/2022)

Ý NGHĨA SÂU SẮC CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI VÀ NHỮNG BÀI HỌC TIẾP THEO

TRƯƠNG NGUYỄN TUỆ

Ảnh minh họa. (Ảnh tư liệu)

Cách mạng tháng Mười mang nhiều ý nghĩa thật sâu sắc. Đó là thắng lợi đầu tiên của chủ nghĩa Mark và học thuyết Lênin ở đất nước Nga rộng lớn; là thắng lợi vĩ đại nhất của giai cấp công nhân và đội tiên phong là Đảng Cộng sản Bonsevizh Nga; là sự kiện vô cùng quan trọng có tính chất “cột mốc” lần đầu tiên trên thế giới - một nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa ra đời, đúng như lãnh tụ Lênin nói: “Chúng ta có quyền tự hào và thực chất chúng ta tự hào là chúng ta có vinh hạnh được bắt đầu xây dựng Nhà nước Xô Viết và do đó mở đầu một thời đại mới trong lịch sử thế giới... khi tiến tới giải phóng loài người khỏi ách tư bản, khỏi những cuộc chiến tranh đế quốc chủ nghĩa”.

Về sau, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng nói: “Cách mạng tháng Mười mở ra

con đường giải phóng cho các dân tộc và cả loài người, mở đầu một thời đại mới trong lịch sử, thời đại quá độ từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa xã hội trên toàn thế giới”. Đây là một chân lý ngời sáng mà các thế lực thù địch không ngớt phủ định, xuyên tạc. Chủ tịch Hồ Chí Minh còn ngợi ca: “Giống như mặt trời chói lọi, Cách mạng tháng Mười chiếu sáng khắp năm châu, thức tỉnh hàng triệu, hàng triệu người bị áp bức, bóc lột trên trái đất. Trong lịch sử loài người, chưa từng có cuộc cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và sâu xa như thế”. Thực tế đã chứng tỏ những điều trên.

Được thắng lợi của Cách mạng tháng Mười Nga cổ vũ, phong trào đấu tranh của giai cấp công nhân dấy lên sôi nổi ở châu Âu, những năm 1918 – 1923, hàng loạt đảng cộng sản ra đời.

Nhân dân các nước thuộc địa và phụ thuộc ở châu Á, châu Phi, châu Mỹ Latinh vùng dậy mạnh mẽ. Sau khi giành được độc lập dân tộc, một số nước đi theo ngọn cờ tư tưởng của chủ nghĩa Mác - Lênin như Việt Nam, Trung Quốc, Cuba, Triều Tiên, Lào... Hệ thống tư bản chủ nghĩa bị chặt đứt nhiều mắt xích, không còn bao trùm thế giới như trước đây...

Tuy nhiên, lịch sử nói chung và lịch sử hiện đại chúng ta đang sống đã diễn ra những bước đi quanh co, hàm chứa những thay đổi đầy bất ngờ, sự sụp đổ của chế độ xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu năm 1989 và sự tan rã của Liên Xô năm 1991 là những đảo lộn bất ngờ lớn nhất. Đây là tổn thất nặng nề chưa từng thấy trong lịch sử phong trào cộng sản và công nhân quốc tế cũng như phong trào cách mạng thế giới.

Từ biến cố này, bài học đầu tiên cũng là bài học chủ yếu là sự lãnh đạo của đảng cầm quyền. Trong một thời gian khá dài, vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Liên Xô bị xem nhẹ, phần nào bị hạ thấp, tạo điều kiện cho một số phần tử cơ hội lọt vào Đảng và nắm những chức vụ quan trọng; những quan điểm tư tưởng hữu khuynh dần thắng thế và lũng đoạn Đảng. Công tác xây dựng Đảng lỏng lẻo cả về mặt chính trị, tư tưởng và tổ chức. Xem nhẹ nguyên tắc tập trung dân chủ, đấu tranh nội bộ, dẫn đến tình trạng thiếu thống nhất, mất đoàn kết nghiêm trọng...

Cũng có nguyên nhân khách quan từ bên ngoài tác động vào, nhưng nguyên nhân chủ quan là chính. Đảng Cộng sản là tổ chức tiên phong chiến đấu, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm kim chỉ nam, lấy tự phê bình và phê bình là quy luật phát triển, lấy tập trung dân chủ là nguyên tắc

cơ bản trong sinh hoạt và cao hơn hết lấy kiên định, nâng cao giác ngộ lý tưởng cộng sản là nguyên lý xây dựng Đảng. Cần thường xuyên coi trọng và thực hiện tích cực công tác xây dựng Đảng, xem đó là nhiệm vụ then chốt, là vấn đề sống còn của Đảng của chế độ xã hội chủ nghĩa.

Đấu tranh phản bác những luận điệu sai trái, phản động của các thế lực thù địch cho ta bài học về sự tỉnh táo phân biệt đúng sai, phải trái và sự cần thiết phải mài sắc tinh thần cảnh giác cách mạng.

Sau 74 năm tồn tại và phát triển (1917 - 1991), Liên Xô tan rã làm thay đổi hẳn so sánh lực lượng giữa cách mạng và phản cách mạng trong phạm vi toàn cầu, tình thế bất lợi thuộc về cách mạng. Những người có lương tri đều cảm thấy đau lòng, trong lúc các thế lực phản động quốc tế khôn xiết hí hửng vui mừng. Chúng lớn tiếng rêu rao, đây là thời điểm cáo chung của chủ nghĩa cộng sản. Chúng ra sức bài bác chủ nghĩa Mác - Lênin, đả kích các phong trào cách mạng. Thực tế chúng đã làm lung lay được niềm tin của một số người trên thế giới do nhận thức bị lệch lạc.

Nhưng chỉ đến cuối thế kỷ XX, tình hình nội tại của xã hội tư bản đã có nhiều biến động, phát sinh một số nguy cơ đe dọa, đến nỗi các học giả, chính khách của họ phải đưa ra hàng loạt khái niệm như “xã hội hậu tư bản”, “chủ nghĩa tư bản mới”, “chủ nghĩa tư bản nhân dân”... Có nghĩa là các nước tư bản không còn có thể huênh hoang tự đắc được nữa. Ngay trong năm 1991, Đảng Cộng sản Việt Nam công bố Cương lĩnh xây dựng Chủ nghĩa xã hội trong thời kỳ quá độ, về sau được Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII và IX khẳng định thêm.

Bằng cách nhìn khoa học, biện chứng và thấm đượm tinh thần cách mạng, bản Cương lĩnh nhận định: “Chủ nghĩa xã hội hiện nay đang đứng trước những khó khăn thử thách lịch sử thế giới đang trải qua những quanh co, song loài người nhất định sẽ tiến tới chủ nghĩa xã hội vì đó là quy luật tiến hóa của lịch sử”.

Và như vậy, như bản Cương lĩnh khẳng định Chủ nghĩa Mác - Lênin đều

đã tiêu vong mà là một học thuyết tiên bộ đầy sức sống. Con đường thời đại mới mà Cách mạng tháng Mười mở ra là con đường mà nhân loại đang đi và nhất định sẽ đến đích lớn chủ nghĩa xã hội.

Đi theo con đường của Cách mạng tháng Mười, nhân dân Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản đã và đang giành được nhiều thắng lợi vẻ vang trên các mặt trận ngoại giao, kinh tế...

CƠ QUAN CỦA QUÂN ỦY TRUNG ƯƠNG VÀ BỘ QUỐC PHÒNG
TIẾNG NÓI CỦA LỰC LƯỢNG VŨ TRANG VÀ NHÂN DÂN VIỆT NAM

MEDIA | ĐỌC BÁO IN | QĐND CUI TUẦN | SỰ KIỆN VÀ NHÂN CHỨNG | ENGLISH | 中文 | 越南 | 越語

Nhập từ khóa tìm kiếm...

CHÍNH TRỊ QUỐC PHÒNG - AN NINH ĐÀ PHƯƠNG TIỀN BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯỚNG CỬA ĐẢNG KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA PHÒNG SỰ - ĐIỀU TRA GIÁO DỤC - KHOA HỌC PHÁP LUẬT BÀN ĐỐC Y TẾ THỂ THAO QUỐC TẾ

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ LÀ CUỘC CÁCH MẠNG TRIỆT ĐỂ NHẤT, NHÂN VĂN, CAO ĐẸP NHẤT

Tin, ảnh: PHƯƠNG LINH

Cách mạng Tháng Mười Nga nổ ra và giành thắng lợi là tất yếu lịch sử và mang giá trị vạch thời đại. Đó là cuộc cách mạng triệt để nhất, nhân văn, cao đẹp nhất. Đó là ý kiến chung của các nhà khoa học tại Hội thảo khoa học “Cách mạng Tháng Mười Nga - Giá trị lịch sử và thời đại” diễn ra sáng 21-10 tại Hà Nội. Hội thảo do Viện Khoa học xã hội và Nhân văn quân sự, Học viện Chính trị tổ chức.

Ngày 7-11-1917 đã nổ ra cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười Nga, một sự kiện lịch sử làm rung chuyển thế giới, đánh dấu bước ngoặt vĩ đại trong tiến trình phát triển của lịch sử loài người.

105 năm qua, kể từ khi Cách mạng Tháng Mười Nga thành công, tình hình thế giới, khu vực, trong nước có nhiều biến chuyển, song những vấn đề ý nghĩa lịch sử và giá trị thời đại to lớn của Cách mạng Tháng Mười Nga về con đường,

mục tiêu cách mạng; xây dựng, tổ chức, đoàn kết các lực lượng cách mạng, liên minh giai cấp, xây dựng nhà nước kiểu mới, xây dựng lực lượng vũ trang, quyền tự quyết dân tộc, bảo vệ chính quyền cách mạng, về vai trò lãnh đạo của Đảng... vẫn giữ nguyên tính thời sự. Điều này, càng khẳng định giá trị trường tồn của Chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, được chứng minh qua những thắng lợi và thành tựu to lớn trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc và xây dựng chủ nghĩa xã hội (CNXH) ở Việt Nam hơn 9 thập kỷ qua.

***Đại tá, PGS, TS Phạm Văn Sơn khẳng định
Cách mạng Tháng Mười Nga mang giá trị
vạch thời đại.***

Tại hội thảo, các ý kiến tham luận đã tập trung làm rõ, sâu sắc hơn ý nghĩa lý luận và thực tiễn, giá trị lịch sử và thời đại của Cách mạng Tháng Mười Nga về tính tất yếu, về bước ngoặt của CNXH từ lý luận trở thành hiện thực, về hiện thực hóa sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và liên minh công, nông, binh, về lựa chọn thời cơ, tình thế để giành chính quyền, về sử dụng bạo lực cách mạng và Đảng là nhân tố quyết định thắng lợi của cách mạng. Trong đó, các ý kiến đều khẳng định Cách mạng Tháng Mười Nga nổ ra và giành thắng lợi là tất yếu lịch sử và mang giá trị vạch thời đại, đó là cuộc cách mạng triệt để nhất, nhân văn, cao đẹp nhất; bảo đảm sự thống nhất về lợi ích giữa giai cấp lãnh đạo cách mạng với đại đa số quần chúng nhân dân...

Bên cạnh đó, các bài viết và ý kiến tham luận đã đi sâu phân tích, luận giải Cách mạng Tháng Mười Nga mở con đường phát triển cho các dân tộc thuộc địa trên thế giới; mở ra thời đại quá độ từ CNTB lên CNXH và hình thành hệ thống XHCN trên thế giới. Cách mạng Tháng Mười Nga đã để lại nhiều kinh nghiệm có ý nghĩa cả về lý luận và thực tiễn cho cách mạng Việt Nam về con đường, lý tưởng mục tiêu, bảo vệ độc lập, tự do,

mang lại hạnh phúc cho nhân dân, đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân, đế quốc và đi lên CNXH, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN trong tình hình mới.

Các bài viết cũng đã làm rõ các vấn đề mang tính lý luận và thực tiễn từ Cách mạng Tháng Mười Nga, làm cơ sở tiếp tục đấu tranh, phê phán các quan điểm tư tưởng sai trái, thù địch để bảo vệ Chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng trong sự nghiệp đổi mới hiện nay.

Phát biểu kết luận hội thảo, Đại tá, PGS, TS Phạm Văn Sơn, Quyền Viện trưởng Viện Khoa học xã hội và Nhân văn quân sự khẳng định, hội thảo lần này có ý nghĩa thiết thực, là cơ sở để nghiên cứu, khẳng định sức sống mãnh liệt, giá trị trường tồn của Cách mạng Tháng Mười Nga đối với cách mạng thế giới, trong đó có cách mạng Việt Nam cũng như đối với sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN hiện nay. Trong thời gian tới, các nhà khoa học, cán bộ nghiên cứu của Viện Khoa học xã hội và Nhân văn quân sự sẽ vận dụng các nội dung, kết quả của hội thảo vào công tác nghiên cứu khoa học, giảng dạy đáp ứng với yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI - BÀI HỌC ĐỐI VỚI PHONG TRÀO CỘNG SẢN, CÔNG NHÂN QUỐC TẾ

ĐẠI TÁ. TS. NGUYỄN VĂN PHƯƠNG

Viện Khoa học xã hội và nhân văn quân sự

ĐẠI TÁ, THS. PHẠM VĂN QUỲNH

Học Viện Chính trị - Bộ Quốc phòng

Theo Tạp chí Tuyên giáo

Thanh Huyền (st)

Cách mạng Tháng Mười, cả những thành công và hạn chế của nó, đã để lại nhiều bài học quý giá, khơi dậy bao nhiêu cảm xúc và trăn trở trong lương tri của nhân loại. Con đường đi lên CNXH do Cách mạng Tháng Mười Nga khai mở vẫn là giải pháp đúng đắn và cần thiết cho cho nhân loại yêu chuộng hòa bình nói chung và Việt Nam nói riêng.

Cách mạng Tháng Mười Nga đã tạo nên bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử nhân loại.

(Nguồn: tapchicongsan.org.vn).

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA - TRANG SỬ MỚI CỦA NƯỚC NGA

Cách mạng tháng Mười Nga (năm 1917) mở ra trang sử mới đối với nước Nga và tiến trình phát triển của nhân loại - cuộc cách mạng mang sứ mệnh khai sinh ra chủ nghĩa xã hội hiện thực. Cách mạng tháng Mười đã đi vào lịch sử với tính chất đột phá mở đường và dẫn đường, là một thành tựu lớn trong tiến trình của lịch sử nhân loại với lý tưởng vô cùng cao đẹp là xóa bỏ chế độ người

bóc lột người, thực hiện hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và chủ nghĩa xã hội (CNXH).

Là cuộc cách mạng đánh dấu bước chuyển biến về chất của CNXH khoa học: từ lý luận đã trở thành hiện thực sinh động. V.I.Lênin từng nhận định, Cách mạng Tháng Mười đã mở đầu cho “một thời đại mới trong lịch sử loài người”, “một sự nghiệp mới mẻ sáng tạo ra một chế độ nhà nước xưa nay chưa từng có”. Khẳng định tầm vóc, giá trị to lớn của Cách mạng Tháng Mười, Hồ Chí Minh

viết: “Giống như mặt trời chói lọi, Cách mạng Tháng Mười chiếu sáng khắp năm châu, thức tỉnh hàng triệu người bị áp bức bóc lột trên trái đất... Trong lịch sử loài người chưa từng có cuộc cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và sâu xa như thế”(1).

Diễn văn đọc tại Lễ kỷ niệm 100 năm Cách mạng tháng Mười Nga (tổ chức ngày 5/11/2017), Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nêu rõ: “Cách mạng tháng Mười Nga đã làm rung chuyển thế giới, phá tan một mảng lớn trong hệ thống chủ nghĩa tư bản, đế quốc, mở ra một thời đại mới trong lịch sử nhân loại. Với thắng lợi của Cách mạng tháng Mười, những tiên đoán của các nhà sáng lập chủ nghĩa xã hội khoa học đã trở thành hiện thực trên một phần sáu địa cầu. Lần đầu tiên trong lịch sử, những người lao động đã đứng lên giành lấy chính quyền về tay mình để xây dựng một xã hội hoàn toàn mới. Một nhà nước kiểu mới dưới hình thức các xô viết đã hình thành và được V.I.Lênin đánh giá là chế độ dân chủ ở mức cao nhất cho công nhân và nông dân”.

Lễ kỷ niệm 100 năm Cách mạng Tháng Mười Nga do Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Quốc hội, Chủ tịch nước, Chính phủ, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và thành phố Hà Nội đã tổ chức tại Hà Nội ngày 5/11/2017.

Cách mạng tháng Mười Nga làm nổ tung mắt xích yếu nhất trong hệ thống tư bản chủ nghĩa (TBCN), mở ra kỷ

nguyên mới cho loài người, các quốc gia cùng đứng lên giải phóng dân tộc và xây dựng xã hội mới. Cách mạng tháng Mười đã dẫn dắt các dân tộc đứng lên giành độc lập và đánh bại chủ nghĩa phát xít trong Thế chiến II.

Đến nay, dấu ấn tròn 105 năm trôi qua vẫn không làm phai nhạt sức sống trường tồn, giá trị khai mở và tinh thần khai sáng cho nhân loại.

Thứ nhất, Cách mạng Tháng Mười đã đưa nước Nga trở thành nước đầu tiên trên thế giới bước vào thời kỳ quá độ từ chủ nghĩa tư bản (CNTB) lên CNXH.

Cách mạng Tháng Mười đã xóa bỏ chế độ Nga hoàng và giai cấp tư sản, thiết lập nhà nước chuyên chính vô sản, xóa bỏ áp bức giai cấp, áp bức dân tộc... đưa nhân dân lao động Nga lên làm chủ đất nước. Lần đầu tiên trong lịch sử, khát vọng ngàn đời của nhân loại cần lao mong muốn thoát khỏi cảnh áp bức, bóc lột, bất công; có cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc đã trở thành hiện thực sinh động của hàng trăm triệu con người, nhiều dân tộc ngưỡng vọng, phấn đấu noi theo.

Như vậy, Cách mạng Tháng Mười đã biến CNXH khoa học từ lý luận trở thành hiện thực; CNXH đã phủ định CNTB. Từ đây, chiều hướng phát triển chủ yếu, trực tuyến suốt của sự vận động lịch sử là đấu tranh xóa bỏ trật tự TBCN, thiết lập và từng bước xây dựng CNXH trên phạm vi thế giới. Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa (XHCN), phong trào cộng sản và công nhân quốc tế dần trở thành lực lượng nòng cốt của các phong trào cách mạng. Phong trào giải phóng dân tộc đã có xu hướng đi theo con đường XHCN.

Thứ hai, nước Nga Xôviết, tiếp sau là Liên Xô - thành quả của Cách mạng Tháng Mười, đã sáng tạo nên những giá trị Xôviết vĩ đại để nhân loại tiến bộ noi theo.

Ngay sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười, chính quyền Xôviết đã ban hành những sắc lệnh nổi tiếng: Sắc lệnh hòa bình, Sắc lệnh về ruộng đất, đồng thời ban hành hàng loạt chính sách tiến bộ như: ngày làm 8 giờ, giáo dục không mất tiền, bình đẳng nam nữ, tự do tín ngưỡng, tách nhà thờ khỏi nhà trường... Và, trong 74 năm (1917-1991) xây dựng và phát triển, Liên Xô đã vươn lên trở thành một cường quốc có vị thế lớn trên trường quốc tế. Từ một nước Nga lạc hậu, Liên Xô đã trở thành một cường quốc công nghiệp hàng đầu; kinh tế tăng trưởng hàng năm với tốc độ bình quân vài chục phần trăm. Các lĩnh vực của đời sống xã hội đều có sự phát triển vượt bậc, trở thành một dân tộc có nền văn hoá cao, phổ cập giáo dục rộng rãi nhất. Liên Xô đi tiên phong trong nhiều ngành khoa học như: vũ trụ, hạt nhân, sinh học.... Liên Xô đã giải phóng hàng trăm dân tộc thiểu số ra khỏi Nước Nga Sa hoàng, đem đến cho họ cuộc sống mới, tốt đẹp hơn; tăng cường sự đoàn kết, hữu nghị, giao lưu hòa hợp và xích lại gần nhau giữa các dân tộc. Quần chúng công nông được hưởng đầy đủ các quyền chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, bảo vệ sức khỏe, chữa bệnh và nhiều giá trị khác như: Quyền nhà ở, quyền được học hành, quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tự do tín ngưỡng tôn giáo... Đó chính là những giá trị xã hội XHCN ưu việt do Liên Xô tạo nên. Những giá trị này, đã buộc CNTB phải tự điều chỉnh, tự tô vẽ

lại bộ mặt của mình theo hướng nhân văn hơn, tiến bộ hơn.

Đúng như V.I.Lênin đã khẳng định: “việc tổ chức ra các Xôviết này mở đầu cho một cái gì lớn lao, mới mẻ, từ trước tới lúc bấy giờ chưa hề có trong lịch sử cách mạng thế giới. Các Xôviết do nhân dân hoàn toàn tự động sáng tạo ra là hình thức của nền dân chủ chưa từng có trong một nước nào cả”(2). “Các Xôviết là một hình thức dân chủ cao hơn nhiều, hoàn hảo hơn nhiều, hợp lý hơn nhiều so với Quốc hội lập hiến, vì các Xôviết đại biểu cho nền dân chủ của những người lao động”(3).

V.I.Lênin đọc diễn văn tại Quảng trường Đỏ ở Moskva trong Lễ kỷ niệm một năm ngày Cách mạng Tháng Mười Nga thành công, ngày 7/11/1918. (Ảnh: Tư liệu TTXVN)

Thứ ba, Liên Xô đã trở thành trụ cột để giúp đỡ to lớn phong trào Cộng sản và công nhân quốc tế cũng như phong trào giải phóng dân tộc.

CNXH hiện thực đứng đầu là Liên Xô đã từng là lực lượng lớn mạnh, có tiềm lực kinh tế, chính trị, quân sự to lớn, đủ sức răn đe, ngăn chặn sự hiếu chiến, xâm lược của chủ nghĩa đế quốc. Với sự ủng hộ nhiệt tình, to lớn của Liên Xô, phong trào giải phóng dân tộc, độc lập dân tộc phát triển như vũ bão; phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, phong

trào đấu tranh cho hoà bình, dân chủ và tiến bộ xã hội trên thế giới lớn mạnh không ngừng. Liên Xô đã thực sự là thành trì của hoà bình, an ninh quốc tế, góp phần chủ yếu cứu loài người khỏi thảm hoạ phát xít. Nhờ đó, CNXH từ sau chiến tranh thế giới II (1939-1945) đã trở thành một hệ thống thế giới mang tính đối trọng với CNTB đế quốc và là một con đường phát triển, một hình mẫu của tổ chức xã hội mang lại tự do, công bằng và hạnh phúc cho đa số nhân dân. Sự lựa chọn con đường XHCN đã trở thành một xu thế lớn (thời kỳ này đã có 26 nước định hướng đi theo con đường XHCN). CNXH hiện thực từ thắng lợi ở một nước đã phát triển trở thành hệ thống thế giới trong thế kỷ XX, làm thay đổi sâu sắc cục diện thế giới. Nếu không có Cách mạng Tháng Mười, không có sự giúp đỡ của Liên Xô và các nước XHCN, thì những biến đổi tiến bộ trên thế giới ắt đã bị chậm lại.

BÀI HỌC ĐỐI VỚI PHONG TRÀO CỘNG SẢN VÀ CÔNG NHÂN QUỐC TẾ

Cách mạng Tháng Mười, cả những thành công và hạn chế của nó, đã để lại nhiều bài học quý giá, đã khơi dậy bao nhiêu cảm xúc và trăn trở trong lương tri của nhân loại. Nhưng, con đường đi lên CNXH do Cách mạng Tháng Mười Nga khai mở vẫn là giải pháp đúng đắn duy nhất và cần thiết cho cho nhân loại yêu chuộng hòa bình trên thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng. Cách mạng Tháng Mười Nga - chân dung lớn của thế kỷ XX, vẫn tỏa sáng, có sức lôi cuốn kỳ lạ bởi những giá trị không đổi.

Bài học về tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước. Cách mạng Tháng Mười Nga đã sáng tạo ra một nhà nước

Nga Xôviết sau đó là nhà nước Liên Xô, đại biểu cho lợi ích của nhân dân lao động, trong 74 năm đã phát huy cao độ sức sáng tạo và đáp ứng lợi ích của quảng đại quần chúng nhân dân lao động - điều chưa từng có trong lịch sử nhân loại. Về tổng thể, bộ máy nhà nước đó có kết cấu hợp lý, đảm bảo quyền thực sự của nhân dân, giải quyết tốt các mối quan hệ giữa các cơ quan trong bộ máy nhà nước, giữa các cấp từ trung ương đến địa phương, thực hiện tốt các chức năng cơ bản trong tổ chức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tuy nhiên, trong quá trình xây dựng, nhất là giai đoạn 1970-1980, bộ máy đó bị biến dạng: tổ chức chồng chéo, quan liêu, trì trệ, hoạt động kém hiệu lực, hiệu quả... là một trong những lí do dẫn đến sự sụp đổ chế độ XHCN ở Liên Xô.

Bài học đồng thời giải quyết tốt hai nhiệm vụ giải phóng dân tộc và giai cấp; chủ nghĩa yêu nước chân chính và chủ nghĩa vô sản quốc tế cao cả. Cách mạng Tháng Mười Nga đã biết chớp thời cơ “biến chiến tranh đế quốc thành nội chiến cách mạng”, phát huy chủ nghĩa yêu nước chân chính và chủ nghĩa vô sản quốc tế cao cả, thực hiện tốt các nghĩa vụ quốc tế vô sản. Liên Xô thực sự trở thành căn cứ địa, thành trì cách mạng thế giới. Các cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân được sự ủng hộ giúp đỡ to lớn của nhân dân Liên Xô và các nước XHCN. Tuy nhiên, vào giai đoạn 1970-1980, cơ chế quan hệ, hợp tác và tính hiệu quả trong tương trợ, giúp đỡ giữa các nước XHCN chưa tốt đã phần nào hạn chế đến sức mạnh của mỗi nước, cũng như phong trào cộng sản và công nhân quốc tế.

Bài học về tính tất yếu phải liên minh giai cấp công nhân - nông dân.

Cách mạng Tháng Mười đã xây dựng được khối liên minh công - nông, nhất là liên minh với những người nông dân mặc áo lính, nhờ đó vừa làm phân hoá, tan rã kẻ thù, vừa tăng cường được lực lượng cách mạng để làm nên một cuộc cách mạng “Mười ngày rung chuyển thế giới”. Trong suốt quá trình xây dựng CNXH, khối liên minh công - nông - trí đã không ngừng được củng cố, tăng cường, góp phần làm nên sức mạnh Xôviết.

Bài học về sử dụng bạo lực kiên quyết, triệt để, mau lẹ để giành và giữ chính quyền. Trong Cách mạng Tháng Mười, khi kẻ thù đã sử dụng bạo lực để đàn áp cách mạng, V.I.Lênin và Đảng Bôn-sê-vích Nga đã chỉ đạo sử dụng bạo lực, khởi nghĩa vũ trang giành chính quyền. Quyết định mau lẹ, quyết đoán, sáng tạo, kịp thời, đó là một trong những nguyên nhân quan trọng làm nên thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười. Trong 74 năm tồn tại, Đảng Cộng sản và Nhà nước Liên Xô luôn chú trọng xây dựng quân đội và hải quân hùng mạnh để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tuy nhiên, vào giai đoạn 1970-1980, trong cải tổ vấn đề này chưa được quan tâm và giải quyết đúng đắn, nên đã phải trả giá đắt.

Bài học về đấu tranh chống các trào lưu tư tưởng chống cộng, cơ hội, xét lại. Trong suốt quá trình đấu tranh giành chính quyền, xây dựng, phát triển đất nước, V.I.Lênin và Đảng Cộng sản Liên Xô đã đấu tranh không khoan nhượng với các trào lưu tư tưởng chống cộng của các đế quốc; tư tưởng cơ hội xét lại trong các phái: Mensevích, Khorútsốp... Tuy nhiên, trong giai đoạn cải tổ, các tư tưởng chống cộng điên cuồng trong chiến lược “diễn biến hòa bình” của chủ nghĩa đế quốc; tư tưởng cơ hội, xét lại của một số

người đứng đầu không được nhận diện kịp thời và đấu tranh kiên quyết nên đã làm phân liệt, tan rã Đảng Cộng sản và Nhà nước Xôviết.

Bài học về tính tất yếu phải có chính đảng của giai cấp vô sản lãnh đạo. Đảng Bôn-sê-vích Nga lãnh đạo là một trong những nguyên nhân dẫn đến thắng lợi của Cách mạng Tháng Mười, của chiến tranh Vệ quốc và xây dựng phát triển đất nước. Đảng đã nắm vững tình thế, thời cơ cách mạng; xác định rõ mục tiêu, lực lượng, phương pháp cách mạng, lãnh đạo nhân dân khởi nghĩa, chiến đấu bảo vệ tổ quốc và xây dựng đất nước đạt nhiều thành tựu to lớn, làm thay đổi bộ mặt hành tinh, buộc chủ nghĩa đế quốc phải điều chỉnh, thích ứng. Tuy nhiên, vào những năm 1970-1980, Đảng Cộng sản Liên Xô đã phạm phải sai lầm nghiêm trọng về tư tưởng, chính trị và tổ chức, vì không tuân thủ đúng học thuyết xây dựng đảng kiểu mới của V.I.Lênin khiến dẫn đến vi phạm dân chủ, quan liêu, bao biện làm thay nhà nước, tham nhũng; cải tổ không đúng nguyên tắc, xa rời, từ bỏ hệ tư tưởng của Đảng... và đã phải trả giá đắt, đó là sự sụp đổ mô hình XHCN.

Với Việt Nam, Cách mạng Tháng Mười Nga có ảnh hưởng to lớn. Năm 1920, Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh đã đến với chủ nghĩa Mác - Lênin, đến với Cách mạng Tháng Mười. Người đã xác định rõ cách mạng Việt Nam phải đi theo Cách mạng Tháng Mười, bởi: “Trong thế giới bây giờ chỉ có cách mệnh Nga là đã thành công, và thành công đến nơi”(4). Từ đây, Người xác định rõ con đường, lực lượng, phương pháp cách mạng Việt Nam: đánh đổ thực dân phong kiến, tư sản phản động, giành độc lập dân tộc, đi

lên CNXH. Lực lượng cơ bản của cách mạng là công nông: “Công nông là gốc cách mệnh; còn học trò, nhà buôn nhỏ, điền chủ nhỏ... là bầu bạn của cách mệnh”(5); sử dụng phương pháp bạo lực của quần chúng nhân dân: “Dân khí mạnh thì quân lính nào, súng ống nào cũng không chống lại được”(6); cách mạng Việt Nam cũng là một bộ phận và quan hệ chặt chẽ với cách mạng thế giới, để chống lại tư sản và đế quốc. Tuy vậy, chúng ta không được trông chờ, ỷ lại mà phải phát huy sức mạnh dân tộc, “lấy sức ta giải phóng cho ta”.

Để cách mạng Việt Nam thắng lợi nhất thiết phải phải xây dựng được một Đảng kiên trung, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm nòng cốt: “Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt, trong đảng ai cũng phải hiểu, ai cũng phải theo chủ nghĩa ấy... Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là chủ nghĩa Lênin”(7). “Cách mệnh Nga dạy cho chúng ta rằng muốn cách mệnh thành công thì phải dân chúng (công nông) làm gốc, phải có đảng vững bền, phải bền gan, phải hy sinh, phải thống nhất. Nói tóm lại là phải theo chủ nghĩa Mác Khố Tư và Lênin”(8). Từ đó Hồ Chí Minh đã sáng lập ra Đảng Cộng sản Việt Nam; tổ chức, lãnh đạo nhân dân ta làm nên thắng lợi vĩ đại của Cách mạng Tháng Tám năm 1945.

Phong trào Xô viết Nghệ Tĩnh - đỉnh cao của phong trào cách mạng 1930 - 1931 do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo.
(Nguồn: Tư liệu TTXVN)

Với tinh thần quốc tế vô sản cao cả, Liên Xô đã ủng hộ to lớn, toàn diện công cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc, thống nhất Tổ quốc, xây dựng CNXH của nhân dân ta. Nếu không có sự giúp đỡ quý báu, chí tình, chí nghĩa đó, cách mạng Việt Nam ắt sẽ gặp không ít khó khăn, và khó có được thành tựu như hiện nay. Chúng ta biết ơn sự ủng hộ giúp đỡ vô cùng trong sáng, vô tư, to lớn, quý báu đó.

Dù còn có quanh co, phức tạp, thật lù lù tạm thời, nhưng loài người tất yếu đi lên chủ nghĩa xã hội. Nhân loại tiến bộ luôn ghi nhận, biết ơn Cách mạng Tháng Mười Nga - một sự kiện vĩ đại có ý nghĩa đột phá, mở đường để nhân loại tiến vào một chế độ xã hội mới - xã hội XHCN tiến bộ, nhân văn, tất cả vì con người, sự phát triển toàn diện của con người. Lý tưởng và giá trị tốt đẹp của Cách mạng Tháng Mười vẫn luôn cổ vũ, dẫn đường cho chúng ta đi đến tương lai, xây dựng một xã hội dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh./.

PHẦN 3: THU MỤC SÁCH VỀ CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA

1/. **Kể chuyện về Lênin và cách mạng tháng Mười** / Anbe Rix Uynliamxo. - Matxcova : Nxb.Tiến bộ, 1959. - 319tr; 20cm

Tóm tắt: Kể chuyện về con người, sự nghiệp của Lênin và cách mạng tháng Mười Nga.

▪ Ký hiệu phân loại: **3K26 / K250CH**

▪ **PHÒNG MƯỜN**

- Còn trong kho: **MVL.002916**

2/. **Chủ nghĩa Lênin và cách mạng Việt Nam** / Lê Duẩn. - H. : Sự thật, 1960. - 43tr; 19cm

Tóm tắt: Giới thiệu bài diễn văn kỷ niệm 90 năm và 100 năm ngày sinh V. I. Lênin và 60 năm cách mạng tháng 10 về Lý luận về cách mạng vô sản và chuyên chính vô sản, xây dựng CNXH, hoàn chỉnh đảng kiểu mới của giai cấp công nhân. Liên minh công nông, vấn đề dân tộc cách mạng thuộc địa.

▪ Ký hiệu phân loại: **335.43 / CH500NGH**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.002672**

3/. **Hăng hái tiến lên dưới ngọn cờ vĩ đại của cách mạng tháng Mười** / Lê Duẩn. - H. : Sự thật, 1967. - 56tr; 19cm

Tóm tắt: Ý nghĩa quốc tế của Cách mạng tháng Mười Nga ; Bản chất của chủ nghĩa thực dân mới và phong trào cách mạng thế giới; ảnh hưởng của Cách mạng tháng Mười Nga đối với cách mạng Việt Nam.

▪ Ký hiệu phân loại: **959.704 / H116H**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.018611**

4/. **Cách mạng tháng Mười** : Tài liệu phổ thông / Ban Tuyên giáo Trung ương biên soạn. - H. : Nxb.Phổ thông, 1967. - 93tr; 19cm

Tóm tắt: Ghi lại tóm tắt lịch sử Cách mạng tháng Mười và quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô.

▪ Ký hiệu phân loại: **9(X)21 / C102M**

▪ **PHÒNG MƯỜN**

- Còn trong kho: **MVV.009930**

5/. **Các mạng tháng Mười vĩ đại mở ra con đường giải phóng cho các dân tộc** / Hồ Chí Minh. - H. : Sự thật, 1967. - 18tr; 19cm

Tóm tắt: Bài viết của Bác Hồ về Cách mạng Tháng Mười Nga mở ra con đường giải phóng cho các dân tộc trên thế giới.

▪ Ký hiệu phân loại: **3K5H3 / C102M**

▪ **PHÒNG MƯỜN**

- Còn trong kho: **MVV.012819; MVV.012820**

6/. **Tổ chức của Đảng và văn học Đảng / V.Lênin.** - In lần thứ 2. - H. : Sự thật, 1968. - 10tr.; 19cm

Tóm tắt: Nguyên văn bài phát biểu của V.I.Lênin về Đảng cộng sản Liên Xô và vấn đề văn học theo quan điểm của Đảng ở Liên Xô thời kỳ đầu cách mạng tháng 10 Nga được đăng trong báo "Đời mới" ngày 13.1.1905.

▪ Ký hiệu phân loại: **335.43 / T450CH**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.013426**

7/. **Mãi mãi đi theo con đường của Lê - Nin vĩ đại / Hồ Chí Minh.** - H. : Sự thật, 1970. - 82tr; 19cm

Tóm tắt: Giới thiệu những bài viết của Hồ Chủ tịch về Lenin từ năm 1924 đến 1969: Lenin và các dân tộc thuộc địa, các dân tộc phương đông, ... Cách mạng tháng Mười và ý nghĩa của nó với phong trào giải phóng dân tộc của thế giới và Việt Nam.

▪ Ký hiệu phân loại: **335.43 / M103M**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.013260**

8/. **Lịch sử thế giới hiện đại /** Nguyễn Lam Kiều, Nguyễn Anh Thái, Nguyễn Xuân Kỳ. - H. : Giáo dục, 1973. - 19cm. - (Tủ sách đại học sư phạm)

Q.1, T.1 : 1917-1929. - 400tr.

Tóm tắt: Giới thiệu quá trình lịch sử cách mạng tháng 10 Nga (1917-1920): Cuộc chiến tranh thế giới 1, quá trình chuẩn bị cách mạng cho đến khi cách mạng thắng lợi, bảo vệ chính quyền Xô Viết - Liên Xô trong thời kỳ khôi phục kinh tế và công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa; Cao trào cách mạng thế giới 1918-1923, 1924-1929; Tình hình các nước tư bản những năm 1919-1929.

▪ Ký hiệu phân loại: **909.82 / L302S**

▪ **PHÒNG MƯỜN**

- Còn trong kho: **MVV.001707; MVV.001708**

9/. **Bàn về nhiệm vụ học tập trong thời kỳ xây dựng chủ nghĩa xã hội / V. Lê-nin.** - H. : Sự thật, 1974. - 111tr.; 19cm

Tóm tắt: Các bài diễn văn tại các cuộc mít tinh tháng 4/1918, tại các Hội nghị III toàn Nga, đại hội XI Đảng cộng sản Nga, lễ kỷ niệm cuộc cách mạng tháng 10. Chính sách kinh tế, hội nghị đại biểu lần thứ VII Đảng bộ Mátxcova, ... về nhiệm vụ học tập của người cách mạng.

▪ Ký hiệu phân loại: **335.43 / B105V**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.002057; DVV.002058**

▪ **PHÒNG MƯỜN**

- Còn trong kho: **MVV.001797**

10/. **Kết hợp chặt chẽ lòng yêu nước với tinh thần quốc tế vô sản / Hồ Chí Minh.** - H. : Sự thật, 1976. - 243tr.; 19cm

Tóm tắt: Gồm những bài viết, nói của Hồ Chủ Tịch từ năm 1920 đến năm 1969 về đường lối, chủ trương của Đảng trong các thời kỳ, vấn đề dân tộc thuộc địa. Củng cố và phát triển sự thống nhất tư tưởng của các Đảng Mácxít-Lêninit. Cách mạng Tháng Mười và sự nghiệp giải phóng dân tộc phương Đông.

▪ Ký hiệu phân loại: **335.4346 / K258H**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.001972; DVV.001973; DVV.018698**

▪ **PHÒNG MƯỜN**

- Còn trong kho: **MVV.009819**

11/. **Bài ca tháng mười :** Tập thơ / Nguyễn Ái Quốc, Sóng Hồng, Tố Hữu.... - H. : Văn học, 1977. - 169tr.; 18cm

Tóm tắt: Tập thơ hiện đại Việt Nam của nhiều tác giả ca ngợi Cách mạng Tháng Mười Nga vĩ đại.

▪ Ký hiệu phân loại: **895.9221308 / B103C**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVN.000854**

12/. **Tiến lên dưới ngọn cờ Cách mạng Tháng Mười vĩ đại / Lê Duẩn.** - H. : Sự thật, 1977. - 193tr.; 19cm

Tóm tắt: Những bài viết và nói của Lê Duẩn về chủ nghĩa Mác-Lênin và cách mạng tháng 10 Nga, tình hữu nghị Việt-Xô. Tổng kết những lý luận quan trọng mà Đảng CSVN đã tiếp thu được trong quá trình vận dụng chủ nghĩa Mác-Lênin vào hoàn cảnh cụ thể của Việt Nam.

▪ Ký hiệu phân loại: **327.597047 / T305L**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.001809; DVV.001810**

13/. Cách mạng tháng Mười với độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam / Lê Duẩn. - H. : Sự thật, 1978. - 33tr; 19cm

Tóm tắt: Giới thiệu các bài viết được đăng trên báo "nhân dân" ngày 20/10/1977 và lời chào mừng tại lễ kỷ niệm lần thứ Sáu mươi Cách mạng tháng Mười ở Mát-xcơ-va ngày 17/11/1977 của Tổng bí thư Lê Duẩn.

▪ Ký hiệu phân loại: **320.53209597 / C102M**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.013195**

14/. Chủ nghĩa Lênin và cách mạng Việt Nam / Lê Duẩn. - H. : Sự thật, 1981. - 82tr.; 19cm

Tóm tắt: Diễn văn kỷ niệm 90 năm và 100 năm ngày sinh V. I. Lênin và 60 năm cách mạng tháng 10: Lý luận về cách mạng vô sản và chuyên chính vô sản, xây dựng CNXH, hoàn chỉnh đảng kiểu mới của giai cấp công nhân. Liên minh công nông, vấn đề dân tộc cách mạng thuộc địa.

▪ Ký hiệu phân loại: **335.43 / CH500NGH**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.008418**

▪ **PHÒNG MUON**

- Còn trong kho: **MVV.005830**

15/. Ngọn cờ của Lê-nin và của Bác Hồ sẽ được mang đến đích thắng lợi cuối cùng / Lê Duẩn. - H. : Sự thật, 1983. - 18tr.; 19cm

Tóm tắt: Bài phát biểu của đồng chí Lê Duẩn, tổng bí thư Đảng CSVN nhân kỷ niệm lần 65 CMXHCN tháng 10 và lần 60 ngày thành lập Liên bang CHXHCN Xô Viết: Thành tựu vĩ đại của Liên Xô và thắng lợi của hai ngọn cờ CNXH và độc lập dân tộc.

▪ Ký hiệu phân loại: **320.5 / NG430C**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.011944; DVV.011945; DVV.011946**

16/. Chủ tịch Hồ Chí Minh với cách mạng tháng Mười. - H. : Sự thật, 1985. - 183tr.; 19cm

ĐTTS ghi: Viện Bảo tàng Hồ Chí Minh

Tóm tắt: Trình bày con đường Chủ tịch Hồ Chí Minh đến với chủ nghĩa Mác-Lênin và cách mạng tháng Mười, cũng như việc vận dụng những nguyên lý của chủ nghĩa Mác-Lênin và những kinh nghiệm của cách mạng tháng Mười vào đường lối cách mạng Việt Nam.

- Ký hiệu phân loại: **335.4346 / CH500T**
- **PHÒNG ĐỌC TH**
  - Còn trong kho: **DVV.008077**
- **PHÒNG MƯỢN**
  - Còn trong kho: **MVV.005465; MVV.005466**

17/. **Về Lê-Nin và cách mạng tháng Mười** / Hồ Chí Minh. - H. : Sự thật, 1985. - 232tr.; 19cm

Tóm tắt: Những bài viết của Chủ tịch Hồ Chí Minh về Lê Nin và Cách mạng tháng Mười từ 1922 đến 1969. Ca ngợi công lao sự nghiệp, đức độ, tài năng của V.I. Lê Nin. Đánh giá ý nghĩa quốc tế của Cách mạng tháng Mười. Chủ nghĩa Lê Nin và Cách mạng Tháng 10.

- Ký hiệu phân loại: **335.4346 / V250L**
- **PHÒNG ĐỌC TH**
  - Còn trong kho: **DVV.004476; DVV.004477**

18/. **Cách mạng tháng Mười - Ngọn đuốc soi đường của thời đại** : Kỷ niệm 70 năm cách mạng tháng Mười. - H. : Thông tin lý luận, 1987. - 262tr.; 19cm

ĐTTS ghi: Viện Mác-Lênin

Tóm tắt: Tập hợp một số báo cáo trình bày trong Hội nghị Khoa học về cách mạng tháng Mười từ ngày 5 - 6/10/1987.

- Ký hiệu phân loại: **947.0841 / C102M**
- **PHÒNG ĐỌC TH**
  - Còn trong kho: **DVV.001035; DVV.001036**
- **PHÒNG MƯỢN**
  - Còn trong kho: **MVV.001641**

19/. **Liên Xô 70 năm cách mạng tháng Mười**. - H. : Thống kê, 1987. - 82tr; 21cm

ĐTTS ghi: Tổng Cục thống kê

Tóm tắt: Giới thiệu những số liệu diễn biến của nền kinh tế xã hội Liên Xô được sắp xếp theo trình tự từ dân số - lao động, vốn đầu tư và năng lực sản xuất, đồng thời đưa ra những so sánh một số chỉ tiêu với một số nước tư bản phát triển.

- Ký hiệu phân loại: **314.7 / L305X**
- **PHÒNG ĐỌC TH**
  - Còn trong kho: **DVL.002093**
- **PHÒNG MƯỢN**
  - Còn trong kho: **MVL.002139; MVL.002140**

20/. **Tháng Mười và cải tổ: Cuộc cách mạng đang tiếp tục** / M.X. Goóc-ba-chốp. - H. : Sự thật, 1987. - 105tr; 19cm

Tóm tắt: Giới thiệu báo cáo của đồng chí Goóc ba chốp tại phiên họp liên tịch trọng thể của Ủy ban trung ương Đảng cộng sản Liên Xô kỷ niệm 70 năm cách mạng xã hội chủ nghĩa.

▪ Ký hiệu phân loại: **324.24784075 / TH106M**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.004585; DVV.004586**

21/. **Tìm hiểu kinh nghiệm và sức mạnh của quản lý kinh tế ở Liên Xô sau cách mạng tháng Mười** / Nguyễn Pháp. - H. : Lao động, 1987. - 273tr; 19cm

Tóm tắt: Trình bày một cách có hệ thống về vấn đề quản lý kinh tế xã hội ở Liên Xô qua từng giai đoạn, những kinh nghiệm trong bước đầu công nghiệp hóa XHCN ở Liên Xô, từ bước đi ban đầu xây dựng nền sản xuất lớn XHCN và hệ thống quản lý nền sản xuất đó.

▪ Ký hiệu phân loại: **330.947084 / T310H**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVV.008653**

▪ **PHÒNG MUỖN**

- Còn trong kho: **MVV.008187; MVV.008188**

22/. **Dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh** / Đặng Xuân Kỳ. - H. : Nxb. Thông tin lý luận, 1990. - 246tr.; 17cm

Tóm tắt: Tìm hiểu về con đường Bác Hồ đến với chủ nghĩa Lênin và cách mạng tháng mười, tìm thấy con đường giải phóng cho dân tộc; Bác Hồ với vấn đề cán bộ, bồi dưỡng thế hệ cách mạng, nâng cao đạo đức cách mạng, tư cách người đảng viên, vấn đề giáo dục thanh niên và xây dựng đảng.

▪ Ký hiệu phân loại: **335.4346 / D558A**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVN.000833**

▪ **PHÒNG MUỖN**

- Còn trong kho: **MVN.001065**

23/. **Cách mạng tháng mười Nga 1917 - Lịch sử và hiện tại** : Sách tham khảo / Nguyễn Quốc Hùng. - H. : Chính trị quốc gia, 2007. - 239tr; 21cm

Tóm tắt: Sự ra đời và ý nghĩa lịch sử của Cách mạng tháng Mười Nga. Những nhận định của các nhà lãnh đạo các nước trên thế giới về Cách mạng tháng Mười Nga. Những giá trị xuyên thế kỷ của cuộc cách mạng.

- Ký hiệu phân loại: **947.084 / C102M**

- **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVL.006934; DVL.006935**

- **PHÒNG MƯỢN**

- Còn trong kho: **MVL.007234; MVL.007235**

24/. Phong trào công nhân quốc tế - Những vấn đề lịch sử và lý luận : Sách tham khảo. - H. : Chính trị Quốc gia, 2009. - 22cm

T.4 : Cách mạng tháng Mười vĩ đại và giai cấp công nhân quốc tế (1917-1923). - 1342tr.

Tóm tắt: Đề cập đến thời kỳ diễn ra những sự kiện mang tầm thời đại. Thắng lợi của Cách mạng tháng Mười đã dẫn đến việc thiết lập chế độ xã hội mới ở nước Nga xô - viết - chế độ xã hội chủ nghĩa. Ý nghĩa vĩ đại của Cách mạng tháng Mười và vai trò của V.I. Lê - nin đã làm chuyển biến phương hướng và tính chất của cách mạng thế giới trong giai đoạn phát triển tiếp theo.

- Ký hiệu phân loại: **909.82 / PH431TR**

- **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVL.008904**

25/. Tầm vóc, giá trị lịch sử và ý nghĩa thời đại của Cách mạng tháng Mười Nga / B.s.: Nguyễn Bá Dương (ch.b.), Trần Đăng Bộ, Bùi Quang Cường.... - H. : Chính trị quốc gia, 2017. - 520tr; 24cm

ĐTTS ghi: Viện Khoa học Xã hội Nhân văn quân sự

Tóm tắt: Khái quát vấn đề hiện thực hóa lý tưởng cộng sản chủ nghĩa. Tìm hiểu về Cách mạng tháng Mười Nga với sự nghiệp đấu tranh giải phóng giai cấp, giải phóng dân tộc và giải phóng con người; xây dựng chế độ kinh tế mới từ thực tiễn cách mạng tháng Mười Nga; vấn đề bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, xây dựng nhà nước xã hội chủ nghĩa và xây dựng Đảng Cộng sản cầm quyền.

- Ký hiệu phân loại: **947.0841 / T120V**

- **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVL.021271**

26/. Sức sống của cách mạng tháng mười Nga trong thời đại ngày nay / Thiếu tướng, PGS, TS, NGND. Nguyễn Bá Dương tổng chủ biên, Đại tá, PGS, TS. Nguyễn Văn Dũng chủ biên, Đại tá, TS. Tạ Việt Hùng.... - H. : Quân đội nhân dân, 2017. - 21cm

ĐTTS ghi: Viện Khoa học xã hội nhân văn Quân sự

T.1 : Vấn đề hiện thực hóa lý tưởng cộng sản chủ nghĩa. - 267tr.

Tóm tắt: Tập trung phân tích, làm rõ lý tưởng cộng sản chủ nghĩa soi sáng Cách mạng Tháng Mười Nga; Cách mạng Tháng Mười Nga mở đầu quá trình hiện thực hóa lý tưởng cộng sản; giá trị hiện thực hóa lý tưởng cộng sản chủ nghĩa của Cách mạng Tháng Mười Nga trong thời đại hiện nay.

▪ Ký hiệu phân loại: **335.43 / S552S**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVL.022139**

▪ **PHÒNG MƯỜN**

- Còn trong kho: **MVL.023515; MVL.023516; MVL.023517**

▪ **PHÒNG TƯ CHON**

- Còn trong kho: **LC.035957; LC.035958; LC.035959; LC.035960**

27/. **Nước Nga 100 năm sau cách mạng tháng Mười** : Sách tham khảo / Vladirmir Vladimirovich Putin ; Lê Thế Mẫu tuyển chọn, biên dịch. - H. : Chính trị quốc gia, 2017. - 407tr.; 21cm

Tóm tắt: Tập hợp các bài nói và bài viết của Tổng thống Nga V. Putin về nước Nga và thế giới đang thay đổi sau 100 năm Cách mạng tháng Mười; bảo vệ và phát huy các di sản của Cách mạng tháng Mười Nga; khẳng định vai trò đi đầu của nước Nga trong cuộc đấu tranh vì một trật tự thế giới mới công bằng và dân chủ.

▪ Ký hiệu phân loại: **947.08 / N557NG**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVL.021198**

▪ **PHÒNG MƯỜN**

- Còn trong kho: **MVL.022558; MVL.022559**

28/. **Hồi tưởng & suy ngẫm** : Sách tham khảo / Mikhail Gorbachev; Nguyễn Thị Bình dịch. - H. : Khoa học xã hội; Công ty Sách Omega Việt Nam, 2018. - 21cm

Tên sách tiếng Anh: On my country and the world

T.2 : Đất nước tôi và thế giới. - 578tr.

Tóm tắt: Đề cập đến các vấn đề từ quá khứ, hiện tại đến tương lai của nước Nga trong mối quan hệ với toàn thế giới. Từ các sự kiện như Cách mạng tháng Mười, sự sụp đổ của Liên bang Xôviết đến các nhân vật chủ chốt như Lenin, Stalin, Yeltsin... Đồng thời, đề xuất cách thức để đạt được những cải cách kinh tế, chính trị có ý nghĩa và vai trò của "tư duy mới" đối với một loạt các cuộc khủng hoảng hiện tại.

▪ Ký hiệu phân loại: **947.0854 / H452T**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

Cách mạng Tháng Mười Nga: Ánh sáng của tự do và chiến thắng

- Còn trong kho: **DVL.027449**

▪ **PHÒNG MƯỢN**

- Còn trong kho: **MVL.030434; MVL.030435**

▪ **PHÒNG TỰ CHỌN**

- Còn trong kho: **LC.048258; LC.048259**

29/. **100 năm Cách mạng tháng Mười Nga và chủ nghĩa xã hội hiện thực (1917 - 2017) giá trị lịch sử và ý nghĩa thời đại.** - H. : Chính trị quốc gia, 2018. - 940tr.; 24cm

ĐTTS ghi: Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh. Ban Tuyên giáo Trung ương...

Tóm tắt: Giới thiệu các bài viết từ Hội thảo cấp nhà nước "100 năm Cách mạng tháng Mười Nga và chủ nghĩa xã hội hiện thực (1917 - 2017) - Giá trị lịch sử và ý nghĩa thời đại".

▪ Ký hiệu phân loại: **947.084 / M458TR**

▪ **PHÒNG ĐỌC TH**

- Còn trong kho: **DVL.022751**